

Mynämäki

**MYNÄMÄEN KUNNAN
TALOUSARVIO 2025
JA
-SUUNNITELMA
VUOSILLE 2026 - 2027**

KH 4.11.2024 § 264

KV 11.11.2024 § 57

SISÄLLYSLUETTELO

1	KUNNANJOHTAJAN KATSAUS	3
2	MYNÄMÄEN KUNNAN VISIO, ARVOT JA STRATEGIA	5
3	TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT	7
3.1	Yleinen taloudellinen kehitys ja kunnallistalous vuosina 2022–2025	7
3.2	Kunnan väestö	10
3.3	Työllisyys ja elinkeinot	11
3.4	Vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2026–2027 taloussuunnitelman laadintaperusteet	16
3.5	Vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2026–2027 taloussuunnitelman sitovuustaso	23
4.	KÄYTTÖTALOUSOSA	24
4.1	Keskushallinto	24
4.1.1	Keskusvaalilautakunnan, tarkastuslautakunnan ja kunnanhallituksen tuloslaskelma	31
4.2	Sivistyslautakunta	32
4.2.1	Sivistyslautakunnan tuloslaskelma	47
4.3	Tekninen lautakunta	48
4.3.1	Teknisen lautakunnan tuloslaskelma	55
5	MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN YHTEENVETO	57
6	TULOSLASKELMAOSA	58
7	INVESTOINTIOSA	60
8	RAHOITUSLASKELMA	62
9	ARVIOINTITYÖN OHJEELLINEN SUUNNITELMA VUOSILLE 2025–2027	63

1 KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Yleinen maailmantilanne sekä kotimaan talustilanne ovat monin tavoin painaneet kuntakentän näkymiä matalle jo muutaman vuoden ajan. Tänä syksynä on onneksi ollut havaittavissa pilkahduksia myönteisemmästäkin kehityksestä ja varovaisesti voimme odottaa talouskasvuakin olevan näköpiirissä.

Talouden näkökulmasta vuodesta 2025 on tulossa kuntataloudelle vaikea, eivätkä seuraavat vuodet lupaa erityistä helpotusta tilanteeseen. Kuntien kustannuksia ovat viime vuosina nostaneet esimerkiksi yleisen hintatason vaikutukset, kunta-alaan kohdistuva epätavallisen kallis palkkaratkaisu vuosille 2022–2025, hyvinvointialueuudistuksen vaikutukset kuntatalouteen, tuen tarpeen lisääntyminen niin kouluissa kuin varhaiskasvatuksessa sekä investointitarpeet ja yleinen korkotason nousu viime vuosina.

Samaan aikaan kuntien tulopohja on heikentynyt ja esimerkiksi valtionosuudet kattavat huonosti kunnille kohdennettuja velvoitteita. Kuntatalouden ennustettavuus on niin ikään heikentynyt huomattavasti viime vuosina. Hyvinvointialueuudistuksen talousvaikutukset olivat monille kunnille, Mynämäki mukaan luettuna, ennakoitua negatiivisemmat, emmekä kovin toiveikkaasti voi suhtautua myöskään tulevan TE-uudistuksen vaikutuksiin kuntatalouteen. Näyttää siltä, että kuntien kannalta kustannusneutraaliksi tarkoitetun uudistuksen rahoitus on jo alkuunsa riittämätön. Nämä molemmat uudistukset vaikuttavat merkittäväällä tavalla kuntien meno- ja tulovirtoihin.

Mynämäen kunnan talouden tasapainottamista on pohdittu laajalla pohjalla ja hyvällä yhteisellä valmistelulla vuoden 2024 aikana ja tätä työtä on tarpeen jatkaa myös tulevana vuonna. Kunnan toiminnan laajuutta ja laatua on sopeutettava siten, että tulevaisuudessa talous saadaan tasapainoon. Vuoden 2025 talousarviota on laadittu vaikeista lähtökohdista ja talousarvion tasapainottaminen on näyttänyt jo tehdyistä toimista huolimatta erittäin hankalalta.

Talouden tasapainottamiseksi kunnassa on työskennelty kevään 2024 aikana talouden tasapainottamistyön parissa ja tasapainottamisohjelman toimenpiteitä on viety käytäntöön syksyn aikana. Ohjelmaan sisältyvä palvelu- ja kiinteistöverkkoselvitys on käynnissä parhaillaan. Tavoitteena on, että selvityksen myötä luottamushenkilöillä on käytettävissään riittävät tiedot tulevaisuuden palveluverkosta ja palvelutasosta päättämiseen. Kunnan kaikki palvelut ja kiinteistöt kattava selvitys valmistuu keuhälvella 2025 ja sen perusteella ratkaisuja tehdään vuoden 2025 aikana.

Meidän on yhdessä harkittava entistäkin tarkemmin mitä palveluita tuotamme, millä tavalla ja minkälaisella palvelutasolla palveluita järjestetään tai voidaanko jostain luopua. Myös investointitaso on pidettävä seuraavat vuodet erittäin maltillisena, jotta niin rahoitusmenot kuin kokonaislainamääräkin saadaan keuhälvälle tasolle. Mynämäessä on investoitu viime vuosina voimakkaasti tärkeisiin kohteisiin ja se toki tuntuu niin lainataakassa ja poistojen määrässä kuin myös hyvänä, toimivana, tarkoituksenmukaisena ja terveenä kiinteistökantana.

Yhteinen talousarviokeskustelu on syksyn aikana ollut ravistelevaa ja rakentavaa, mutta silti vahvasti eteenpäin katsovaa ja yhteisymmärrystä etsivää. Olemme todenneet, että oikotietä talouden tasapainon saavuttamiseen ei ole, vaan meidän on yhdessä löydettävä riittävät ja oikeasuuntaiset toimenpiteet talouden vahvistamiseksi. On selvää, että tasapainottamistoimien etsiminen, sopeuttamistoimista päättäminen ja tehtyjen linjausten toimeenpano tulevat mittaamaan kuntayhteisön ja kuntaorganisaatiomme sietokykyä sekä päätöksentekokykyä.

Kolikon toisena puolena säästöille on tulopohjan vahvistaminen, jota voimme tehdä elinvoiman vahvistamiseen tähtäävillä toimilla, joiden vaikutusten arviointi on vaikeampaa, mutta myös suorilla toimilla, kuten verotulojen lisäämisellä ja asiakasmaksujen korottamisella.

Talousarviovalmistelun yhteydessä harkittiin myös veronkorotusta tuloveroprosenttiin, jotta talousarvio saataisiin tasapainoon. Tuloveroprosentin korotuksesta kuitenkin pidättäydyttiin, mutta talousarvioehdotus sisältää talouden tasapainottamisohjelman mukaisesti pienet korotukset kiinteistöveroprosentteihin.

Vuoteen 2025 erityisen leimansa antavat keuhälvällä käytävät kuntavaalit ja sen jälkeen uuden valtuuston ja uusien luottamushenkilötoimielinten toiminnan aloitus. Valtuustokauden alussa ollaan aina uuden edessä ja oikean asennon, avoimen vuorovaikutuksen löytäminen heti kauden alusta asti on erityisen tärkeää. Strategisen suunnittelun painopisteissä erityistä huomiota kiinnitetään maankäytön ja kaavoituksen tulevaisuusnäky-miin ja elinvoiman vahvistamisen keuhoihin.

Vuoden 2024 aikana elinvoimaisuuden edistäminen on jo nostettu kunnan toiminnan keskiöön ja palvelutoimialan ohella Mynämäen kunnan profiilia elinvoimakuntana on tarpeen vahvistaa edelleen. Kunnan tunnettuuden lisäämisellä pyritään vahvistamaan vetovoimaisuutta niin asukkaiden kuin yritystenkin näkökulmasta.

Mynämäen kunnan väestökehitys on ollut 2010-luvulta lähtien negatiivista erityisesti luonnollisen väestömuutoksen osalta.

Kunnan uusi brändikäsikirja hyväksyttiin vastikään ja uudella ilmeellä haluamme tulla tunnetuksi Turun seudun maaseutumaisena kuntana, jossa on kattavat palvelut, aito ihmisten yhteisö, elävä ja kehittyvä keskusta sekä runsaasti valinnanvaraa vapaa-ajanviettomahdollisuuksissa. Nostamme esille myönteisessä valossa niin kunnan toimintaa kuin yhdistysten, yritysten kuin yksittäisten kuntalaistenkin toimintaa. Tähän työhön tarvitsemme mukaan jokaisen luottamushenkilön ja kuntalaisen.

Talousarvion valmistelu vuodelle 2025 on edennyt hyvässä yhteistyön hengessä. Se ei ole ollenkaan itsensänselvyys, sillä talouden haasteiden keskellä koetellaan keskinäistä luottamusta, kykyä yhteistyöhön ja uskoa tulevaisuuteen.

Mynämäki on kaikkien osien ja tekijöiden summa, maaseutu kattavilla mukavuuksilla! Voimme olla kunnastamme perustellusti ylpeitä ja tuoda esille Mynämäen vahvuuksia missä ikinä liikummekaan. Tehdään tänäkin vuonna yhdessä työtä entistä viihtyisämmän, persoonallisemman ja historiaansa unohtamatta uudistuvan Mynämäen puolesta. Yksin kunta ei pärjää, mutta yhdessä meissä on valtava voima!

Lokakuussa 2024

Tulevaisuuteen luottavaisesti katsoen

Carita Maisila
kunnanjohtaja

2 MYNÄMÄEN KUNNAN VISIO, ARVOT JA STRATEGIA

Visio 2025

Mynämäki on kasvava, yhteisöllinen ja ympäristöarvot huomioiva vetovoimainen kunta

Strategiset päämäärät

KASVAVA, UUDISTUVA JA VETOVOIMAINEN KUNTA

Huolehdimme asukas- ja yrittäjälähtöisestä tonttitarjonnasta ja mahdollistamme vaihtoehtoja asumiseen ja sijoittautumiseen.

Otamme huomioon yrittäjien tarpeet elinvoimaohjelmassa ja tuemme yrittäjyyttä aktiivisella kanssakäymisellä.

Hyödynnämme hyvää sijaintia ja liikenneyhteyksiä kehittämällä joukkoliikennettä yhdessä alueen toimijoiden kanssa.

Uudistumme ketterästi toimintaympäristön muutosten edellyttämällä tavalla.

Huolehdimme kuntakeskuksen ja kylien tasapuolisesta kehittämisestä.

HUOLEHTIVA JA ENNAKOIVA KUNTA

Huolehdimme kunnantalouden tasapainosta ja hillitsemme velkaantumista pitämällä investointiohjelman talouden kantokyvyn rajoissa.

Teemme vastuullisia päätöksiä yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi talouden reunaehdot huomioiden.

Järjestämme laadukkaita ja oikein mitoitettuja palveluita terveissä ja toimivissa tiloissa.

Alueellisella yhteistyöllä tuemme kunnan kehittymistä.

Pysyvä ja motivoitunut henkilökunta on voimavaramme. Olemme hyvä työnantaja ja pidämme huolta henkilökunnastamme.

YHTEISÖLLINEN JA YMPÄRISTÖ-ARVOT HUOMIOIVA KUNTA

Huolehdimme kuntalaisten hyvinvoinnista tarjoamalla ennaltaehkäisevää toimintaa vauvasta vaariin.

Osallistamme kuntalaisia edistämään ja ylläpitämään hyvinvointia mm. hankerahoitusta hyödyntäen.

Teemme yhteistyötä järjestöjen kanssa monipuolisten harrastusmahdollisuuksien varmistamiseksi.

Otamme huomioon kestävä kehityksen ja luonnon monimuotoisuuden toiminnassamme.

Mynämäen kunnan arvot

Vastuullisuus tarkoittaa sitä, että

- ymmärrämme vastuumme ja sitoudumme kaikessa toiminnassa noudattamaan lakeja, sääntöjä ja ohjeita
- emme hyväksy minkäänlaisia väärinkäytöksiä, vilpillistä toimintaa tai lahjuksia
- emme käytä kunnan omaisuutta tai varoja oman edun tavoitteluun
- torjumme aktiivisesti harmaata taloutta ja edellytämme sitä myös sopimuskumppaneiltamme
- tiedostamme toiminnan taloudelliset, sosiaaliset ja ekologiset vaikutukset ja kannamme vastuun kunnantaloudesta ja kuntalaisten hyvinvoinnista
- puutemme havaitsemiimme epäkohtiin hyväksyiemme toimintatapojen mukaisesti.

Uudistuminen tarkoittaa sitä, että

- katsomme ennakkoluulottomasti eteenpäin ja uskallamme tehdä tarvittavia muutoksia sekä luopua vanhasta
- kehitämme kuntaa yhteiskunnassa tapahtuvat muutokset ymmärtäen
- hyväksymme uusia toimintatapoja ja hyödynnämme nykyaikaista tekniikkaa.

Avoimuus tarkoittaa sitä, että

- kunnan viestintä on avointa, ajankohtaista, ennakoivaa, totuudenmukaista ja saavutettavaa
- myös sosiaalisessa mediassa viestimme kunnan asioista totuudenmukaisesti silloin kun esiinnyimme kunnan luottamushenkilöinä tai viranhaltijoina/työntekijöinä
- jaamme avoimesti tietoa ja autamme toinen toisiamme
- perustelemme päätöksemme ja toimintamme asiaperustein objektiivisesti
- kaikissa kokouksissa puheenjohtaja huolehtii siitä, että kaikki osallistujat tulevat kuulluiksi ja huomioonotetuiksi eikä ketään kohdella asiattomasti.

Kestävä luontosuhde tarkoittaa sitä, että

- vaalimme Mynämäen luonnon monimuotoisuutta, estämme luontokatoa ja otamme sen huomioon kaikessa päätöksenteossa
- sitoudumme kunnassa ilmasto- ja ympäristöystävällisiin ratkaisuihin ja toimintatapoihin (HINKU).

3 TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT

3.1 Yleinen taloudellinen kehitys ja kunnallistalous vuosina 2022–2025

Kertaluonteiset erät takasivat kuntatalouden hyvän tuloksen vuonna 2023

Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu tilikauden tulos vahvistui lähes 0,5 mrd. eurolla 1,75 mrd. euroon vuonna 2023. Vuosikate riitti kattamaan sekä poistot että nettoinvestoinnit. Vaikka vuosikatteen ja tulokset ovat olleet vahvoja koko 2020-luvun, vasta vuonna 2023 toiminnan ja investointien rahavirta kääntyi koko kuntataloudessa positiiviseksi. Tuloksen paranemisen taustalla olivat pääosin sote-uudistukseen liittyvät kertaluonteiset erät. Sote-uudistuksen johdosta talouden volyymien supistumisen lisäksi myös tulo- ja menorakenteissa tapahtui merkittäviä muutoksia. Sote-uudistus myös vaikeuttaa talouden tunnuslukujen muutosten vertailua aiempiin vuosiin.

Myös kuntakohtaisesti tarkasteluna vuoden 2023 tulokset olivat varsin vahvoja. Vahvimmat vuosikatteen ja tulokset olivat suurissa yli 100 000 asukkaan kunnissa, kun taas heikoin tilanne oli pienissä alle 2 000 asukkaan kunnissa. Negatiivisen vuosikatteen kuntien määrä, 15, oli edellisvuosien tapaan alhainen.

Emokuntien talouden vahvistuminen pääosin sote-uudistuksen kertaluonteisten erien johdosta vahvisti myös kuntakonsernien taloutta. Kuntakonsernien yhteenlaskettu tulos vahvistui vajaalla 0,5 mrd. eurolla 2,1 mrd. euroon. Negatiivisten tilikauden tulosten määrä lähes puoliintui edellisvuodesta määrän ollessa 53, kun vuonna 2022 määrä oli 99 kuntakonsernia.

Kuntakonsernien yhteenlaskettu lainamäärä väheni huomattavasti vuodesta 2022. Vähennystä oli kaikkiaan lähes 4,8 mrd. euroa lainamäärän ollessa 38,8 mrd. euroa. Väheneminen johtui sairaanhoitopiirien ja erityishuoltopiirien lainojen siirtymisestä hyvinvointialueille. Nettoluotonanto eli toiminnan ja investointien rahavirta oli kuitenkin noin 0,5 mrd. euroa negatiivinen, joten investointeja on jouduttu rahoittamaan lainoilla ja kertyneillä rahavaroilla. Aiempien vuosien tavoin suurilla kaupungeilla oli selvästi suurimmat asukaskohtaiset lainamäärät ja pienillä kunnilla pienimmät. Sairaanhoitopiirien ja erityishuoltopiirien lainojen siirtyminen kuntayhtymiltä hyvinvointialueille lisäsi tätä eroa entisestään.

Vuoden 2023 tilinpäätöstietojen perusteella käynnistetään erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely Kyyjärven ja Lestijärven kunnissa.

Kuntayhtymien eri vuosien välinen vertailtavuus on heikkoa, sillä sote-uudistuksen myötä sairaanhoitopiirit ja erityishuoltopiirit lakkasivat ja niiden toiminta siirtyi hyvinvointialueille. Myös useiden vapaaehtoisten sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymien toiminta päättyi tai ne vaihtoivat toimialaa.

Kuntayhtymien yhteenlaskettu tilikauden tulos oli 24 miljoonaa euroa positiivinen, ja niiden vuosikate riitti kattamaan poistot ja nettoinvestoinnit. Sairaanhoitopiirien lakattua ja niiden toiminnan siirtymistä hyvinvointialueille kuntayhtymien nettoinvestoinnit laskivat ja lainakanta pienentyi merkittävästi. Negatiivisen vuosikatteen kuntayhtymiä oli 28. Taseessa oli kertynyttä alijäämää 17 kuntayhtymällä yhteensä 14,3 miljoonaa euroa.

Kuntayhtymiä, jotka eivät ole kattaneet alijäämäänsä kuntalain edellyttämässä määräajassa, oli kolme. Näissä ei kuitenkaan käynnistetä arviointimenettelyä, sillä yksi kuntayhtymistä on jo purettu ja kaksi muuta ovat tehneet suunnitelman alijäämän kattamiseksi.

Valtion toimenpiteet vuodelle 2025 vahvistavat kuntataloutta

Valtion talousarvioesitys sisältää lukuisia kuntatalouteen vaikuttavia toimenpiteitä, joista useimpien nettovaikutus kuntatalouteen on lähellä neutraalia tai hieman vahvistava. Valtion toimenpiteiden yhteisvaikutusten arvioidaan vahvistavan kuntataloutta kokonaisuudessaan noin 270 milj. euroa suhteessa edellisen vuoden talousarvioon.

Vuonna 2025 valtio osoittaa kuntien valtionapuihin noin 5,6 mrd. euroa. Tästä summasta on noin 4,7 mrd. euroa laskennallisia valtionosuuksia, noin 0,5 mrd. euroa kuntien verotulomenetysten korvauksia ja loput 0,4 mrd. euroa muita valtionapuja. Laskennalliset valtionosuudet kasvavat edeltävään vuoteen nähden noin 970 milj. euroa ja valtionavustukset kunnille alenevat muun muassa valtiontalouden säästöjen seurauksena noin 230 milj. eurolla.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus on vuonna 2025 noin 3,4 mrd. euroa. Valtionosuus kasvaa vuoden 2024 varsinaiseen talousarvioon verrattuna noin 875 milj. eurolla ennen kaikkea vuoden 2025 alussa voimaan tulevan TE-palvelu-uudistuksen ja kotoutumislain kokonaisuudistuksen seurauksena.

Ensi vuonna valtionosuutta lisää myös sote-uudistuksen valtionosuusvaikutuksia lieventävä valtionosuuden lisäys, 277 milj. euroa. Valtionosuutta nostavat myös indeksikorotus ja kustannusten jaon tarkistus. Valtionosuutta puolestaan vähentävät muun muassa sote-uudistuksen siirtolaskelmien tarkentuminen, vuodelle 2024 tehdyn määräaikaisen valtionosuuslisäyksen poistuminen ja hallitusohjelman mukainen indeksikorotuksen 1 %-yksikköä vastaava vähennys.

Hallitus uudistaa esi- ja perusopetuksen tuen, johon kohdennetaan peruspalvelujen valtionosuuden lisäyksenä 38,2 milj. euroa vuonna 2025. Perusopetusta vahvistetaan myös lisäämällä tuntijakoon kolme vuosiviikkotuntia. Tähän osoitetaan 8,6 milj. euroa peruspalvelujen valtionosuuden lisäyksenä.

Peruspalvelujen valtionosuuden tasoon vaikuttaa vuonna 2025 myös palkkatuen myöntämiseen kunnille ja kuntayhtymille valmisteltu muutos, jonka mukaan palkkatuen myöntäminen vähentyisi 37 milj. eurolla vuodessa. Muutos otetaan huomioon vähennyksenä kunnan peruspalvelujen valtionosuudessa. Kunnan työllistämisvelvoitetta koskeva sääntely kumotaan, mikä vähentää kuntien valtionosuutta 18,7 milj. euroa ja tuo kuntien omaa rahoitusta vastaavan noin 31 milj. euron säästön. Kuntien roolia kotoutumisen edistämiseksi vahvistetaan 1.1.2025 voimaan tulevalla kotoutumislilla. Kunnille myönnettävä valtionosuus on noin 12,6 milj. euroa.

Kuntien normien keventämisen ja kokeilujen ohjelma pyrkii vahvistamaan kuntien toimintaedellytyksiä purkamalla normeja ja edistämällä kokeiluja. Ohjelmassa kerättiin kunnilta satoja norminpurkuehdotuksia, joista 160 on käsiteltävänä eri säädös- ja kehittämishankkeissa. Lisäksi hallitus päätti kevään 2024 kehysriihen yhteydessä kuntien tehtävien ja veloitteiden vähentämisestä julkisen talouden vahvistamiseksi. Osana kokonaisuutta kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen kohdistetaan 22,7 milj. euron valtionosuuden vähennys vuonna 2025.

Kunnallisverotuksen efektiivisyyttä lisätään poistamalla tulosta tehtävä ansiotulovähennys ja kasvattamalla vastaavasti ensisijaisesti valtion verosta tehtävää työtulovähennystä. Tämä vauhdittaa kunnallisverotulojen kasvua vuonna 2025, mutta kuntien verotulomenetysten korvauksia alennetaan kunnallisverotuoton kasvua vastaavasti. Kuntien verotulomenetysten korvaukset ovat 540,5 milj. euroa vuonna 2025.

Kiinteistöverouudistusta koskeva hallituksen esitys on suunniteltu annettavaksi syksyllä 2024. Uudistuksen tavoitteena on päivittää rakennusten ja maapohjien verotusarvot vastaamaan niiden todellisia arvoja. Tarkoituksena ei ole vaikuttaa kiinteistöverotuksen tasoon, vaan kunnat voivat asettaa kiinteistöveroprosenttinsa siten, että verokertymä pysyy aiempien vuosien tasolla.

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan valtionosuudet kunnille ovat vuoden 2025 talousarvioesityksessä arviolta 1,3 mrd. euroa. Ne kasvavat edellisen vuoden varsinaiseen talousarvioon verrattuna 91 milj. euroa. Hallinnonalan valtionavustuksista kunnille kohdistuu arviolta 208 milj. euroa.

Hallinnonalalla valtionavustusten tasoa alennetaan hallituksen päätösten mukaisesti yhteensä 70 milj. euroa vuonna 2025 ja 145 milj. euroa vuodesta 2026 lukien. Vuoden 2025 kuntiin vaikuttavat uudet säästötoimet kohdistuvat pääasiassa esittävän taiteen ja museoiden käyttökustannusten valtionosuuksiin sekä kuntien liikuntapaikkarakentamisen avustusten vähentämiseen.

Ammatillisen koulutuksen rahoitusta vähennetään yhteensä 120 milj. eurolla vuodesta 2025 alkaen. Valtionosuuden vähennys on 62,6 milj. euroa, josta noin 40,7 milj. euroa arvioidaan kohdistuvan kuntiin.

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalta kunnille korvataan pakolaisten vastaanotosta aiheutuvia kustannuksia laskennallisen perusteen tai todellisten kustannusten mukaan. Vuonna 2025 korvauksia arvioidaan maksettavan kunnille yhteensä noin 98,1 milj. euroa. Pakolaiskiintiö vuosina 2025–2028 on hallitusohjelman mukaisesti 500 henkilöä/vuosi. Laskennallisia korvauksia maksetaan vuodesta 2025 lähtien aiempaa lyhyemmältä ajalta. Lisäksi kotoutumisen laskennallisiin korvauksiin tehdään 58 milj. euron vähennys vuonna 2025.

Sosiaaliturvarahastojen säästöjen kanavointi ja sairauspäivärahan laskukaavan muutokset ovat kokonaisuutena kuntataloutta vahvistavia muutoksia. Vuoden 2025 alusta voimaan tulevaksi esitetty kanavoitintarkaisu vahvistaisi kuntataloutta vuositasolla noin 89 milj. eurolla.

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalla kuntia koskevia toimenpiteitä ovat julkisen henkilöliikenteen ostojen tukeminen, MAL-sopimusmenettelyiden jatkaminen sekä valtionrahoituksen ohjaaminen kuntien kävelyä ja pyöräilyä edistäviin hankkeisiin. Ympäristöministeriön hallinnonalalla rahoitusta kohdennetaan pitkäaikaisasunnottomuuden poistamiseen ja asumisneuvonnan kehittämiseen vuodelle 2025. Oikeusministeriön hallinnonalaan kuuluvana toimenpiteenä uudistetaan lunastuslain korvauserusteet. Uudistuksella on vaikutusta kunnan maanhankinnan edellytyksiin.

Kuntatalouden tulojen ja menojen epätasapaino syvenee lähivuosina

Kuntatalouden tilanne heikkenee vuonna 2024 jyrkästi, kun viime vuoteen kohdistuneet poikkeukselliset verorahoituserät poistuvat vahvistamasta kuntataloutta. Kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirran arvioidaan heikkenevän vuonna 2024 noin miljardi euroa negatiiviseksi.

Kuntatalouden tulojen ja menojen epätasapaino syvenee edelleen lähivuosina erityisesti kasvavien kustannusten, investointipaineiden ja sote-uudistukseen liittyvien valtionosuuksien täsmäytysten ja takaisinperinnän seurauksena. Hallituksen päätösten nettovaikutus on kokonaisuudessaan kuntataloutta hieman vahvistava, vaikka kuntien tehtävien ja veloitteiden purkamisesta arvioituja säästöjä onkin maltillistettu aiemmin arvioidusta. Kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirta uhkaa heikentyä vuosina 2025–2028 noin 1,9–2,1 mrd. euroa negatiiviseksi.

Vuonna 2023 kuntatalouden lainakanta oli noin 19,9 mrd. euroa, ja painelaskelmassa se uhkaa nousta tarkastelujakson lopulla 28,0 mrd. euroon. Tulojen ja menojen merkittävä epätasapaino edellyttää palveluiden sopeuttamista käytettävissä oleviin tuloihin.

Kuntien verotulot kasvavat ensi vuonna kohtalaisesti

Vuonna 2025 kuntien verotulojen ennustetaan kasvavan 4,2 prosenttia vuodesta 2024. Vuonna 2025 kunnallisveron tuoton arvioidaan olevan noin 10,3 mrd. euroa ja kuntien yhteisöveron tuotoksi arvioidaan 1,8 mrd. euroa. Kiinteistöveron tuotto olisi arvion mukaan noin 2,4 mrd. euroa vuonna 2025. Uuden kaivosmineraaliveron tuoton arvioidaan olevan noin 32 milj. euroa vuonna 2025. Tästä kaivosten sijaintikuntien osuus olisi noin 19 milj. euroa.

Kunnallisveron tuottoon vaikuttavat kehyskaudella hallitusohjelmaan ja julkisen talouden sopeutukseen liittyvät veroperustemuutokset sekä tulo- ja työllisyyskehitys. Yhteisöveron tuoton ennustamisen lähtökohtana on viimeisimmän valmistuneen verotuksen mukainen yhteisövero, jota muutetaan arvioidun tuloskehityksen mukaisesti. Tämän lisäksi ennusteessa otetaan huomioon veroperustemuutokset.

Laskennallinen talouden sopeutuspaino kasvaa kehyskauden lopussa kaikissa kuntakoryhmissä

Kuntatalousohjelmassa kuntien rahoitusaseman muutosta arvioidaan koko maan näkymien ohella myös kuntakoryhmittäin. Kevään 2024 kuntatalousohjelmaan verrattuna kuntatalouden lähivuosien kehitysnäkymät ovat heikentyneen koko maan tasolla ja kuntakoryhmittäin. Kunnallisveron laskennallinen korotuspaine kasvaa tarkastelukauden loppua kohden mentäessä koko maan tasolla, mutta vuonna 2028 tilanne tasoittuu vuoden 2023 valtionosuuksien takaisinperinnän ja hallitusohjelman mukaisen peruspalvelujen valtionosuuden indeksijarrun poistuessa. Erityisesti pienemmissä kuntakoryhmissä laskennallinen veroprosentin korotuspaine kasvaa joiakin vuosina merkittävästi. Laskennallinen korotuspaine näkyy myös negatiivisena vuosikatteena ja tilikauden tuloksena. Veropohjan rapautuminen voi olla kasvava uhka varsinkin pienemmissä kuntakoryhmissä, jos kehitys jatkuu väestöennusteen mukaisesti.

Tarkastelujakson aikana toiminnan ja investointien rahavirta laskee koko maan tasolla ja kaikissa kuntakoryhmissä negatiiviseksi. Heikkenevää toiminnan ja investointien rahavirtaa tarkastelupe-riodilla sellittävät merkittävältä osin nettoinvestointien pysyminen korkealla tasolla erityisesti suu-riissa kaupungeissa sekä sote-uudistuksen verohäntien poistuminen.

Vuonna 2024 negatiivisen vuosikatteen kuntia on arvion mukaan 16, mikä on hieman enemmän kuin edeltävänä vuonna. Negatiivisen vuosikatteen kuntien lukumäärä kasvaa kuitenkin merkittä-västi tarkastelukauden loppua kohden. Negatiivisen vuosikatteen kunnista suurin osa on alle 10 000 asukkaan kuntia, mutta kauden lopussa mukana on myös yksi yli 100 000 asukkaan kaupunki. Kuntakoryhmittäisiin ja kuntakohtaisiin arvioihin tulee suhtautua varauksella ja pitkälle meneviä tulkintoja välttämällä, mutta tarkastelulla voidaan saada suuntaa erikokoisten kuntien talouden kehi-tykselle.

Valtiovarainministeriön julkaisu 2024:46, Kuntatalousohjelma vuosille 2025–2028, syyskuu 2024:
https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/165824/VM_2024_46.pdf?sequence=1&isAllowed=y

3.2 Kunnan väestö

Vuoden 2025 talousarvion laadinnassa oli ohjeena, että asukaslukuna käytetään 7544 asukasta. Asukasluku 23.10.2024 oli 7512.

VÄESTÖ IKÄRYHMITTÄIN	2023	2024**	2025**	2026**	2027**	2035**	2040**
VÄESTÖ ikäryhmittäin, 31.12.							
0 - 18 vuotiaat	1 446	1 413	1 388	1 367	1 337	1 202	1 177
<i>Muutos %</i>	0,6	-2,3	-1,8	-1,5	-2,2	-10,1	-2,1
19 - 64 vuotiaat	3 935	3 878	3 878	3 796	3 742	3 607	3 661
<i>Muutos %</i>	-1,5	-1,4	0,0	-2,1	-1,4	-3,6	1,5
+ 65 vuotiaat	2 134	2 176	2 194	2 212	2 259	2 370	2 317
<i>Muutos %</i>	1,3	2,0	0,8	0,8	2,1	4,9	-2,2
Asukasluku vuoden lopussa	7 515	7 467	7 460	7 375	7 338	7 179	7 155
<i>Muutos %</i>	-0,3	-0,6	-0,1	-1,1	-0,5	-2,2	-0,3

Lähde:

Tilastokeskus 11/2024

Väestöllinen huoltosuhde 2021–2040

Väestöllinen huoltosuhde on ei-työikäisten määrä suhteessa työikäisten määrään. Tunnusluku kuvaa, kuinka monta työikäistä on ei-työikäistä kohti.

Ei työikäisiä ovat alle 15-vuotiaat ja yli 64-vuotiaat kuntalaiset.

vuosi	väestöllinen huoltosuhde	Varsinais-Suomi	Koko maa
2023	75,9	63,1	63,2
2025	78,5	63,5	63,7
2030	86,0	65,1	65,3
2035	90,3	67,5	67,3
2040	89,4	67,7	67,3

Lähde: Tilastokeskus 30.9.2021

Taloudellinen huoltosuhde 2015–2019

Taloudellinen huoltosuhde on työttömien ja muiden työvoiman ulkopuolella olevien määrä suhteessa työllisten määrään.

Työvoiman ulkopuolella olevat: 0–14-vuotiaat, opiskelijat, ase- tai siviilipalvelusta suorittavat, eläkeläiset, sekä muut työvoiman ulkopuolella olevat, esim. omaa kotitalouttaan hoitavat.

Työlliset: kaikki 18 - 74-vuotiaat, jotka vuoden viimeisellä viikolla olivat ansiotyössä eivätkä olleet työnhakijoina.

vuosi	väestö yht	työllinen työvoima	työvoiman ulkopuolella olevat	huoltosuhde	Varsinais-Suomi	koko maa
2015	7 874	3 223	4 189	1,30	1,27	1,27
2016	7 842	3 249	4 207	1,29	1,26	1,26
2017	7 838	3 346	4 215	1,26	1,23	1,24
2018	7 765	3 329	4 188	1,26	1,21	1,22
2019	7 661	3 264	4 123	1,26	1,21	1,22

Lähde: Tilastokeskus 8.4.2021

3.3 Työllisyys ja elinkeinot

Työ- ja elinkeinopalvelut

Vuoden 2025 alusta työ- ja elinkeinopalvelut siirtyvät valtiolta kuntien vastattavaksi, jota varten kuntien tuli perustaa tietyt kriteerit täyttäviä työllisyysalueita. Mynämäen kunta kuuluu Turun työllisyysalueeseen. Lähipalveluja tuotetaan Raision toiminta-alueella ja joitakin lähipalveluja myös Mynämäen kunnassa. Myös vastuu työttömyysetuuksista, palkkatuesta ja starttirahoista siirtyy kunnille.

Työ- ja elinkeinopalveluiden uudistus muuttaa kuntataloutta ja nostaa TE-kokonaisuuden kunnille merkittäväksi palvelukokonaisuudeksi, joka vastaa osuudellaan kuntien käyttökuluista noin 10 prosenttia. Siirtyvä kokonaisuus voidaan jakaa kahteen osaan: siirtyviin palveluihin sekä kasvaviin etuuskuluihin.

Siirtyvien palveluiden osalta kustannuksia lisäävät sekä lakisääteiset että mahdolliset vapaaehtoisesti järjestettävät, työllisyyttä ja elinvoimaa edistävät palvelut.

Kunnat osallistuvat myös entistä enemmän työttömyysetuuksien rahoittamiseen. Yksittäisen kunnan rahoitusosuus muuttuu sekä työttömyyden määrän että pituuden mukaan. Mitä pidempään yksittäisen henkilön työttömyys kestää, sitä isomman osan kunta joutuu etuuskuluista maksamaan. Työttömyysetuuksien rahoitusvastuu on peruskunnilla, vaikka palveluita hoitaisi kuntien puolesta työllisyysalue. Uudella työttömyysturvavastuulla eli nk. kannustinmallilla kuntia ohjataan ja kannustetaan huolehtimaan työllisyydestä sekä järjestämään palvelut mahdollisimman tehokkaasti ja vaikuttavasti.

TE-palvelut 2024 -uudistuksessa kunnille siirtyvistä työllisyyspalveluista muodostuu kunnille uusi valtionosuustehtävä, joka rahoitetaan kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän kautta. Uusiin valtionosuustehtäviin myönnetään koko maan tasolla täysimääräinen valtionosuusrahoitus.

Kunnille siirtyvien *TE-palveluiden* rahoitus viedään valtionosuusjärjestelmään käyttäen yhdistelmäkriteeriä:

- 50 prosenttia rahoituksesta kohdennetaan työikäisen väestön perusteella ja
- 50 prosenttia kohdennetaan laajan työttömyyden käsitteen mukaisen työttömien määrän perusteella.

Laajalla työttömyydellä tarkoitetaan työttömien ja palveluissa olevien yhteismäärää, jolloin myös palveluissa olevat tulevat huomioiduksi valtionosuuksien jakoperusteissa. Yhdistelmäkritterillä pyritään kohdentamaan rahoitusta kunnille palvelutarpeen mukaan niin, että kannustavan rahoitusmallin vaikutukset eivät heikkene merkittävästi.

Laskennalliseen valtionosuusrahoitukseen siirrytään vaiheittain kahden vuoden aikana, jotta kuntiin kohdistuvat muutokset pysyvät maltillisina.

Tästä perusratkaisusta poiketen muiden kuin pakolaisten osalta kotoutumiskoulutuksen rahoitus kohdennetaan kunnille vieraskielisen väestön määrän perusteella valtionosuusjärjestelmän kautta. Pakolaisten osalta kotoutumiskoulutus rahoitetaan jatkossakin valtion laskennallisena korvauksena. Korvaus maksetaan suoraan sille kunnalle, johon pakolainen muuttaa.

Työttömyysetuuksien osalta valtionosuus määräytyy poikkileikkaustilanteessa vuoden 2023 toteuman mukaisesti. Määrää korotetaan vuosittain kansaneläkeindeksillä. Kuntien välistä jakoa ei tarkisteta, joten kuntien välinen muuttoliike heikentää kompensatio osuvuutta tulevaisuudessa.

Jo nyt on tiedossa, että kuntien saama valtionosuus ei tule riittämään edes lakisääteisten työ- ja elinkeinopalvelujen rahoittamiseen. Mynämäen kunnan talousarviossa määrärahat ovat kuitenkin talousarvion laadintahetkellä olevien valtionosuuslaskelmien mukaisesti siten, että määräraha palveluiden järjestämiseen on 600.000 € ja valtionosuuden lisäys 780.000 €. Valtionosuudesta 180.000 € kohdistuu kunnan kasvavaan vastuuseen työttömyysetuuksista (kunnan osuus työmarkkinatuen kasvusta).

https://www.kuntaliitto.fi/sites/default/files/media/file/TE-uudistuksen%20talouskalvoja_240524.pdf

Kunnan elinvoimapalvelut

Vuoden 2024 alusta kunnassa on ollut elinvoimajohtaja, joka toimii myös Mynämäen YritysVoima Oy:n toimitusjohtajana. Tehtävään valitun henkiön työaika jakautuu näiden tehtävien hoitamisen välillä 50/50 %.

Mynämäen YritysVoima Oy:n tehtävänä on hallita, ylläpitää ja vuokrata omistamiaan kiinteistöjä, joita on tällä hetkellä kaksi (Haleranta-nimisellä kiinteistöllä oleva hallirakennus sekä Irijantalo-niminen kiinteistö). Mynämäen YritysVoima Oy:n hallituksessa on viisi varsinaista jäsentä ja kaikilla henkilökohtaiset varajäsenet. Yhtiön hallitus on kokoontunut noin 10–12 kertaa vuodessa. Kunta omistaa Mynämäen YritysVoima Oy:n osakekannan kokonaan.

Mynämäen, Kaarinan, Liedon, Maskun, Naantalın, Nousiaisten, Paimion, Raision, Ruskon, Sauvon ja Turun kunnat ovat perustaneet vuonna 2016 yhteisen Turun Seudun Kehitys Oy:n, jonka kautta kunnat sopivat elinkeinoyhteistyönsä tavoitteista, periaatteista, kustannusten jaosta ja organisaatiosta. Yhtiö tuottaa tai hankkii yhdessä sovittavat elinkeinopalvelut, jotka määritetään palvelusopimuksessa (elinkeinosopimus). Vuosina 2025–2026 Mynämäen kunta hankkii sopimukseen kuuluvat kaikille yhteiset palvelut (elinkeinopalvelut houkuttelevuuden lisäämiseksi sekä vientiin ja kansainvälistymiseen liittyvät palvelut). Yritysneuvonta hoidetaan ensisijaisesti kunnan omana työnä kunnanjohtajan ja elinvoimajohtajan toimesta.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 19.6.2023 § 42 Mynämäen kunnan elinvoimaohjelman vuosille 2023–2027.

Mynämäen yrityskanta on Tilastokeskuksen StatFin-tilaston mukaan 667 (Q1/2024). Vuoden 2023 aikana aloittaneita yrityksiä on ollut 35, lopettaneita 41.

Yritysten toimipaikat kunnittain muuttujina Kunta, Tiedot ja Vuosi

	2021	2022
Mynämäki		
Yritysten toimipaikat (lkm)	1 047	1 091
Yritysten toimipaikkojen henkilöstö (htv)	1 117	1 198
Yritysten toimipaikkojen liikevaihto (1 000 euroa)	201 678	238 433
Yritysten toimipaikkojen liikevaihto/henkilö (1 000 euroa)	181	199

(Lähde: Tilastokeskus, StatFin, 13wz -- Yritysten toimipaikat kunnittain)

Mynämäen kunnan työvoiman tilannekatsaus

Mynämäessä työssä käyvät (=kunnassa olevat työpaikat) ja Mynämäessä asuvien toimiala vuonna 2022:

Työlliset muuttujina Alue, Toimiala, Sukupuoli, Tiedot ja Vuosi

	Yhteensä	
	Työlliset	
	2021	2022
Mynämäki		
Toimialat yhteensä	3 286	3 262
A Maatalous, metsätalous ja kalatalous (01-03)(Taso 1)	267	259
B Kaivostoiminta ja louhinta (05-09)(Taso 1)	8	8
C Teollisuus (10-33)(Taso 1)	561	543
D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta (35)(Taso 1)	13	10
E Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu ympäristön puhtaanapito (36-39)(Taso 1)	17	18
F Rakentaminen (41-43)(Taso 1)	339	327
G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus (45-47)(Taso 1)	394	383
H Kuljetus ja varastointi (49-53)(Taso 1)	193	199
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta (55-56)(Taso 1)	83	84
J Informaatio ja viestintä (58-63)(Taso 1)	45	52
K Rahoitus- ja vakuutustoiminta (64-66)(Taso 1)	34	34
L Kiinteistöalan toiminta (68)(Taso 1)	18	15
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta (69-75)(Taso 1)	132	138
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta (77-82)(Taso 1)	197	202
O Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus (84)(Taso 1)	109	116
P Koulutus (85)(Taso 1)	146	141
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut (86-88)(Taso 1)	571	579
R Taiteet, viihde ja virkistys (90-93)(Taso 1)	25	31
S Muu palvelutoiminta (94-96)(Taso 1)	72	75
T Kotitalouksien toiminta työnantajina; kotitalouksien eriyttämätön toiminta tavaroiden ja palvelujen tuottamiseksi omaan käyttöön (97-98)(Taso 1)	14	14
U Kansainvälisten organisaatioiden ja toimielinten toiminta (99)(Taso 1)	0	0
X Tuntematon (Taso 1)	48	34

(Lähde: Tilastokeskus, StatFin, 115i -- Työlliset alueen, toimialan (TOL 2008), sukupuolen ja vuoden mukaan)

Mynämäen pendelöinti vuonna 2021–2022

Alueella työssäkäyvät (työpaikat) muuttujina Työpaikan alue, Koulutusaste, Pendelöinti, Ikä, Tiedot ja Vuosi

	Yhteensä	
	Alueella työssäkäyvät	
	2021	2022
Mynämäki		
Yhteensä		
Yhteensä	1 953	1 918
Asuinkunnassaan työssäkäyvät	1 281	1 257
Alueelle pendelöivät	672	661

(Lähde: Tilastokeskus, StatFin, 115p -- Alueella työssäkäyvät (työpaikat) työpaikan alueen, pendelöinnin, koulutusasteen, iän ja vuoden mukaan)

Väestö muuttujina Alue, Pääasiallinen toiminta, Sukupuoli, Vuosi, Tiedot ja Ikä

	Yhteensä			
	2022			
	Väestö 31.12.			
	Yhteensä	0 - 17	18 - 64	65 -
Mynämäki				
Yhteensä	7 539	1 367	4 065	2 107
Työvoima	3 500	0	3 438	62
Työlliset	3 262	0	3 200	62
Työttömät	238	0	238	0
Työvoiman ulkopuolella olevat	4 039	1 367	627	2 045
0-14 -vuotiaat	1 115	1 115	0	0
Opiskelijat, koululaiset	393	251	142	0
Varusmiehet, siviilipalvelusmiehet	8	0	8	0
Eläkeläiset	2 371	1	326	2 044
Muut työvoiman ulkopuolella olevat	152	0	151	1

(Lähde: Tilastokeskus, StatFin, 115b -- Väestö alueen, pääasiallisen toiminnan, sukupuolen, iän ja vuoden mukaan)

Mynämäen työpaikkaomavaraisuusaste on 58,8 % (2022), aiemmin se on ollut 59,4 % (2021).
(Lähde: Tilastokeskus, StatFin 125s-taulukko)

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen työllisyyskatsauksen 9/2024 mukaan Mynämäen työvoima on 3500 henkilöä (3517, 9/2023).

Työttömien määrä

Syyskuun 2024 lopussa työttömien osuus työvoimasta oli Varsinais-Suomessa 9,8 %. Luku on 1,2 %-yksikköä korkeampi kuin vuosi sitten vastaavana ajankohtana. Varsinais-Suomessa työttömyysaste on kuitenkin edelleen pienempi kuin kokomaan keskiarvo, joka on 10,4 %.

Mynämäessä työttömien määrä syyskuun 2024 lopussa oli 267, joka on 7,6 % työvoimasta (6,8 % 9/2023). Työttömyysaste mukailee Varsinais-Suomen kuntien keskiarvoa. Alle 25-vuotiaita oli työttömänä 31 (17, 9/2023) ja yli 50-vuotiaita 118 (106, 9/2023). Yli vuoden työttömänä olleita oli 97 (86, 9/2023).

Lähde: Varsinais-Suomen ELY-keskuksen työllisyyskatsaus 9/2024

Kela maksaa pitkään työttömänä olleille työmarkkinatukea. Vuoden 2024 loppuun saakka kunnat maksavat Kelalle yli 300 päivää työmarkkinatuella olleiden tuesta 50 % ja yli 1000 päivää työmarkkinatuella olleiden tuesta 70 %.

Vuoden 2025 alusta kuntien rahoitusvastuu työttömyyskuluista kasvaa siten, että kunnat maksavat työttömyyspäivien mukaan:

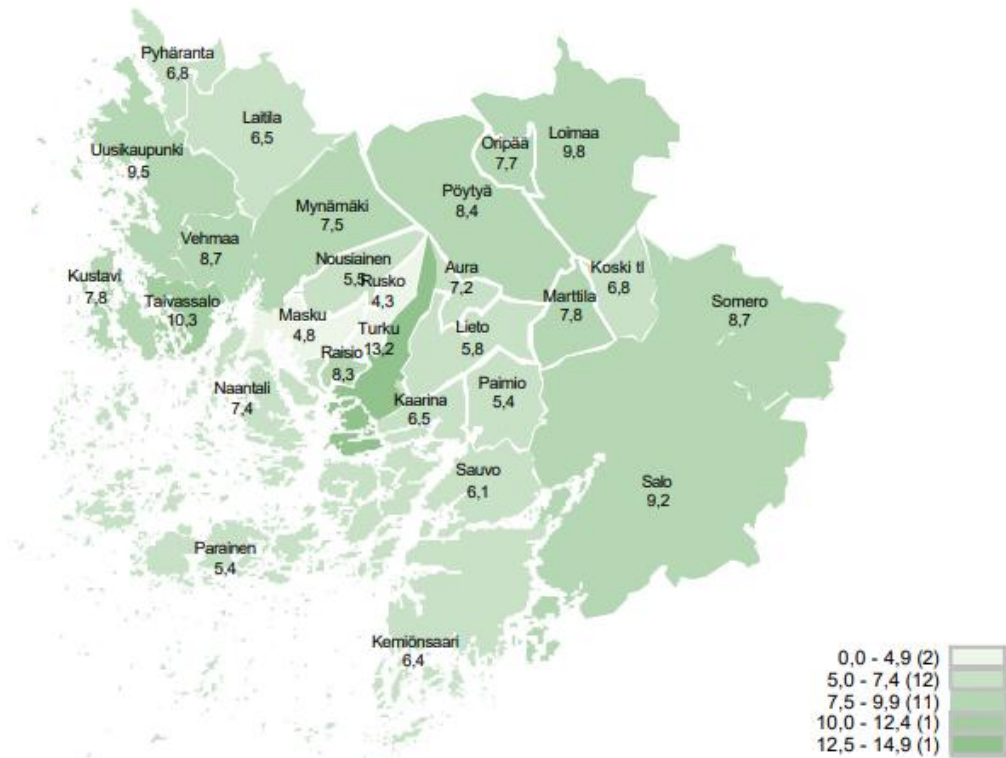
- 101–200 päivää 10 %
- 201–300 päivää 20 %
- 301–400 päivää 30 %
- 401–700 päivää 40 %
- 701– päivää 50 %

Kunnat saavat valtionosuutta työttömyyskulujen kasvun takia. Arvio Mynämäen kunnan valtionosuudesta on 180.000 € vuonna 2025. Vuonna 2024 työmarkkinatuen kuntaosuus tulee olemaan noin 500.000 €.

Vuoden 2024 loppuun saakka kunnan ei tarvitse maksaa em. osuutta työmarkkinatuesta, jos työttömälle järjestetään esim. kuntouttavaa työtoimintaa. Vuoden 2025 alusta maksuvastuu poistuu vasta silloin, kun työtön työllistyy avoimille työmarkkinoille.

Kunnan omassa organisaatiossa on ollut vuosittain useita kymmeniä henkilöitä kuntouttavassa työtoiminnassa. Lisäksi kuntouttavaa työtoimintaa ostetaan mm. Tsemppi ry:n Mynämäen toimipisteestä.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta kunnittain

(Ely-keskus, työllisyyskatsaus, elokuu 2024)

Kuntakortti

Mynämäen kunnalla on käytössä MDI:n Kuntakortti -palvelu, josta kunnan tilannekuvatietoja saadaan valmiina visualisoituna pakettina.

Kuntakorttiin robotti hakee, kokoaa ja visualisoi päätöksenteossa olennaisen tiedon seitsemälle teemasivulle. Kuntakortti on aina ajan tasalla, ja siihen on koottu keskeisimmät aluekehityksen muuttujat seuraavista teemoista:

- väestö
- vetovoima
- työllisyys
- koulutus ja hyvinvointi
- yritystoiminta sekä
- alue- ja kuntatalous.

Tietosisällöt päivittyvät automaattisesti tietojen päivittyessä tiedon tuottajien tietokantoihin. Tieto on kaikkien saatavilla ja luettavissa kunnan verkkosivulta www.mynamaki.fi/mynamaen-kuntakortti

3.4 Vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2026–2027 taloussuunnitelman laadintaperusteet

Talousarvion rakenne

Kunnanvaltuusto hyväksyi 14.11.2022 päivitetyn strategian vuoteen 2025. Vuoden 2025 talousarvio ja vuosien 2026–2027 taloussuunnitelma laaditaan strategian mukaisesti. Strategia päivitetään kuntavaalien jälkeen vuonna 2025.

Lautakunnat jalkauttavat strategian käytännön konkreettisiksi toiminnallisiksi tavoitteiksi ja toimenpiteiksi talousarvioesityksissään.

Vuoden 2025 alusta työ- ja elinkeinopalvelut siirtyvät kuntien vastuulle. Palveluihin liittyvät määrärahat budjetoidaan vuoden 2025 alusta Elinvoima-tulosalueelle. Ko. palveluihin ja työttömyysetuihin liittyvät valtionosuudet maksetaan kunnille peruspalvelujen valtionosuuden yhteydessä ja ne budjetoidaan tulona Valtionosuudet-kohtaan.

Talousarvion sitovuustasot ovat kohdassa 3.5.

TE2024-uudistus ja sen vaikutus kunnan talouteen

Vuoden 2025 alusta työvoimapolvelujen järjestämisvastuu siirtyy kuntien muodostamille työllisyysalueille. Mynämäen kunta kuuluu Turun työllistämisalueeseen ja vastuukunta on Turun kaupunki. Työllisyysalueelle tulee kuntien muodostamia toiminta-alueita. Yksi toiminta-alueista on Raision kaupungin hallinnoimana ns. läntisten kuntien alue, johon Mynämäen kunta kuuluu.

Palvelujen järjestämisestä ja työttömyysetuuskien maksamisesta muodostuu kunnille uusi valtionosuustehtävä. Valtionosuus maksetaan kunnille peruspalvelujen valtionosuuden yhteydessä.

Vuoden 2025 talousarvio ja vuosien 2026–2027 taloussuunnitelma on tehty siten, että määrärahat ovat yhtä suuret kuin tulona kirjattava valtionosuus. Valtionosuuden lisäystä palvelujen järjestämiseen noin 600.000 € ja työttömyysetuuskien kasvuun noin 180.000 €. Vastaavat summat ovat määrärahana Elinvoima-tulosalueella. Jo nyt tiedetään, että menot tulevat olemaan suuremmat kuin valtionosuus.

Kuntalain taloutta koskevat säännökset

Kuntalain (410/2015) 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Edelleen 110 §:n mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamisesta seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Ns. kriisikuntamenettely voidaan käynnistää, jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää kuntalain 110 §:n 3. momentin mukaisesti. Säännökset kriisikuntamenettelystä ovat kuntalain 118 §:ssä.

Kriisikuntamenettely voidaan käynnistää myös silloin, jos alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1.000 euroa/asukas ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa/asukas.

Mynämäen kunnan taloudellinen tilanne

Mynämäen kunnan vuoden 2023 konsernitaseessa oli alijäämää 783 €/asukas (vesihuoltolaitoksen myyntivoitto eliminoituu konsernitaseessa). Vuoden 2022 konsernitilinpäätöksessä alijäämää oli 688 €/asukas. Jos vuoden 2024 talousarvio toteutuu tammi-syyskuun neljännesvuosikatsauksen mukaisesti, on hyvin lähellä se, että vuoden 2024 tilinpäätöksessä on alijäämää vähintään 1.000 €/asukas ja edellytykset kuntalain 118 §:n mukaisen kriisikuntamenettelyn käynnistämiseksi täyttyy. Menettelyn käynnistää valtiovarainministeriö.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 24.6.2024 talouden tasapainottamisohjelman, jonka toimenpiteitä sisältyy vuoden 2025 talousarvioon ja vuosien 2026-2027 taloussuunnitelmaan. Tasapainottamisohjelmaan sisältyvä palvelurakenne- ja kiinteistöselvitys on käynnistetty ja se valmistuu alkuvuodesta 2025. Selvityksen perusteella mahdollisesti tehtävät muutokset palvelurakenteeseen ja/tai kiinteistöihin huomioidaan tarvittaessa erikseen talousarvion muutoksina. Tasapainottamisohjelmassa säästötavoite on 150.000 €.

Alla olevassa taulukossa on vuodesta 2011 alkaen tilikauden vuosikate, ko. tilikauden ylijäämä (+) ja alijäämä (-) sekä taseeseen kertynyt kumulatiivinen ylijäämä.

	Ko. tilikauden	Ko. tilikauden	Taseessa oleva
Vuosi	vuosikate	yli/alijäämä	yli/alijäämä
2011	1 137 866	-390 269	7 640 731
2012	-48 600	-1 650 856	5 989 875
2013	844 019	-725 785	5 264 090
2014	258 279	-1 899 003	3 365 087
2015	-333 804	-2 089 167	1 275 920
2016	1 978 287	156 805	1 432 725
2017	2 486 769	10 984 933	12 018 719
2018	-1 794 249	-3 217 584	8 801 135
2019	-4 128 425	-6 604 830	2 196 305
2020	3 537 106	2 156 282	4 352 587
2021	1 323 715	-346 596	4 005 991
2022	2 525 302	782 604	4 788 595
2023	1 549 632	-456 192	4 332 403

Vuonna 2017 yhtiöitettiin kunnan vesihuoltolaitos, josta kunnalle kirjattiin noin 10,0 milj. euron myyntivoitto. Vuonna 2020 kunnille myönnettiin ylimääräistä valtionosuutta koronapandemian takia. Mynämäen kunnan osuus oli noin 2,0 milj. euroa. Lisäksi kunta sai harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta noin 1,0 milj. euroa. Myös tuloveroprosenttia korotettiin 0,25 %-yksikköä vuodelle 2020.

Lainamäärä ja korkokulut

Kunnan lainamäärä on kasvanut viime vuosina huomattavasti tulorahoituksen eli verojen ja valtionosuuksien pienentyessä ja investointitason kasvaessa samaan aikaan. Tilinpäätöksessä 2023 lainamäärä oli 42,2 milj. euroa eli 5.599 €/asukas. Manner-Suomen kuntien lainamäärä oli 3.323 €/asukas.

Suunnitelmakaudelle 2025-2027 lainamäärän kasvu tasaantuu, koska investointitaso laskee mm. Laurin koulun saneerauksen päättyessä. Suunnitelmakauden lopussa lainaa arvioidaan olevan 5.686 €/asukas. Vuosikate ei riitä lainojen lyhennyksiin vaan lyhennykset maksetaan uudella lainalla.

Korkotason noustua syksystä 2022 alkaen kunnan korkomenot ovat kasvaneet huomattavasti. Korkotasoa on hieman laskenut syksyllä 2024 ja se vähän tasoittaa korkomenoja. Osa kunnan lainoista on suojattu, joka on jonkin verran hillinnyt korkomenojen kasvua. Vuonna 2025 korkomenojen arvioidaan olevan 1,0 milj. euroa.

Verotulot vuosina 2023–2027

Vuoden 2023 alusta voimaan tulleen sote-uudistuksen yhteydessä sote-palvelujen rahoitusvastuu siirtyi valtiolle. Palvelujen rahoittamiseksi verovelvollisten valtion verotus nousi ja vastaavasti kunnan tuloverotus laski. Kaikkien kuntien tuloveroprosenttia leikattiin 12,64 %-yksiköllä vuodelle 2023. Mynämäen kunnan tuloveroprosentiksi vuodelle 2023 jäi 8,61 %. Vuonna 2024 kunnan tuloveroprosenttia korotettiin 0,49 %-yksikköä eli tuloveroprosentti on 9,10 %.

Kunnanvaltuusto vahvisti vuoden 2025 veroprosentit kokouksessaan 11.11.2024. Kunnan tuloveroprosentti pidetään samana vuonna 2025 (9,10 %).

Kiinteistöveroprosentteja kunnanvaltuusto päätti korottaa talouden tasapainottamisohjelman mukaisesti vuodelle 2025 seuraavasti: yleinen rakennusten kiinteistövero +0,22 %-yksikköä, yleinen maapohjan kiinteistövero +0,20 %-yksikköä, vakituisen asumisen kiinteistövero +0,05 %-yksikköä ja muun kuin vakituisen asumisen kiinteistövero +0,35 %-yksikköä. Korotukset lisäävät kiinteistöveron tuottoa noin 339.000 €. Korotetut kiinteistöveroprosentit ovat:

- yleinen rakennusten kiinteistöveroprosentti 1,20
- yleinen maapohjan kiinteistöveroprosentti 1,50
- vakituiseen asumiseen käytettävät rakennukset 0,60
- muuhun kuin vakituiseen asumiseen käytettävät rakennukset 1,50
- rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentti 3,00
- voimalaitosrakennusten veroprosentti 3,10
- tuloverolain 22 §:ssä tarkoitettujen yleishyödyllisten yhteisöjen kiinteistöveroprosentti 0,00

Kuntaliiton syyskuun ennustekehikon ja kunnanvaltuuston 11.11.2024 päättämien veroprosenttien mukaisesti verotulot 2025-2027 on alla olevan taulukon mukaiset. Taulukossa on huomioitu myös se, että talousarvion suunnitelmavuodet 2026 ja 2027 on laadittu siten, että tuloveroprosenttia korotetaan 0,5 %-yksikköä vuonna 2026. Kunnanvaltuusto päättää veroprosentit vuosittain.

	TP 2023	MTA 2024	%	TA 2025	%	TS 2026	%	TS 2027	%
Kunnan tulovero	13 935 415	14 012 000	0,5	14 775 000	5,4	16 305 000	10,4	16 685 000	2,3
Kiinteistövero	1 953 019	2 075 000	6,2	2 454 000	18,3	2 454 000	0,0	2 454 000	0,0
Osuus yhteisöverosta	1 186 927	1 013 000	-14,7	1 031 000	1,8	1 085 000	5,2	1 144 000	5,4
Yhteensä	17 075 361	17 100 000	0,1	18 260 000	6,8	19 844 000	8,7	20 283 000	2,2
Kunnan tulovero%	8,61 %	9,10 %		9,10 %		9,60 %		9,60 %	
Efektiiivinen vero %	6,22 %	6,72 %		6,72 %		7,57 %		7,62 %	
<i>Erotus</i>	2,39 %	2,38 %		2,38 %		2,03 %		1,98 %	
Yhteisöveron jako-osuudet	23,91 %	23,69 %		23,69 %		22,92 %		23,06 %	

%-sarake on muutos edellisen vuoden verotuloihin.

Vuodesta 2023 alkaen kaikkien kuntien tuloveroprosenttia leikattiin 12,63 %-yksikköä sote-uudistuksen takia. Samoin yhteisöveron kuntien jako-osuutta leikattiin noin 10 %-yksikköä.

Kunnan tuloveron tilityksissä kalenterivuosina 2023–2026 on huomioitu ennen verovuotta 2023 maksuunpannut kunnallisverot. Ne kertyvät vanhoilla veroperusteilla ja korkeimmilla tuloveroprosenteilla ja nostivat veroennusteen tasoa väliaikaisesti, erityisesti vuosina 2023 ja 2024.

Sote-uudistuksen yhteydessä kunnallisverosta tehtäviin vähennyksiin tuli merkittäviä muutoksia. Valtion- ja kunnallisverotuksen veropohjat yhdistettiin uudistuksessa siten, että tulosta tehtävät vähennykset myönnetään samoin perustein ja saman suuruisena sekä valtionverotuksessa että kunnallisverotuksessa. Uudistus koskee kunnallisverotuksen perusvähennystä, ansiotulovähennystä ja opintorahavähennystä. Eläketulovähennys myönnetään samoin perustein. Verotuslaskenta tehdään edelleen erikseen valtionverotuksen ja kunnallisverotuksen osalta.

Nykyistä suurempi osuus verosta tehtävistä vähennyksistä siirtyy valtion verosta tehtäviksi. Tästä johtuen kunnan tuloverosta vähennettävä osuus pienenee ja samalla kunnallisveron efektiivisyys myös paranee (nimellisen ja efektiivisen veroasteen erotus).

Maan hallituksen esittämät veroperustemuutokset parantavat kunnallisveron tuottoa nettomääräisesti reilulla 300 miljoonalla eurolla vuonna 2025. Ansiotulovähennyksen korvaaminen työtulovähennyksellä kasvattaa kunnallisveron tuottoa noin 340 miljoonalla eurolla. Myös eläketulovähennyksen pienentäminen kasvattaa kunnallisveron tuottoa, arviolta noin 30 miljoonalla eurolla. Ansiotuloverotuksen indeksitarkistus vastaavasti pienentää kunnallisveron tuottoa noin 40 miljoonalla eurolla. Lisäksi tehtiin muutamia verovaikutuksiltaan pieniä muutoksia veroperusteisiin, mm. työtulovähennykseen. Kaikki arvioidut verotulomenetykset kompensoidaan nettomääräisesti valtion-osuusmaksatusten yhteydessä.

Vuodesta 2025 alkaen on esitetty selvästi alennettuja työttömyysvakuutus- ja päivärahamaksuja. Kyseiset maksut ovat vähennyskelpoisia ja parantavat näin ollen kunnallisveron tuottoa arviolta noin 80 miljoonalla eurolla. Tämä nk. ”kanavointiratkaisu” ei ole veroperustemuutos ja parantaa siten kunnallisveron tuottoa pysyvästi.

Vuoden 2024 kunnallisveron kertymäärä on hieman parantunut syksyllä 2024 johtuen kuluvan verovuoden kertymääräarvioista. Syyskuun tilannetiedon mukaan koko maan tasolla kuluvan vuoden

ennakonpidätykset kasvavat yli 6 % viime vuoden syyskuusta. Lisäksi kunnallisveron kuluvan vuoden jako-osuuteen on valtiovarainministeriön ennakoarvion mukaan nousupainetta, joka omalta osaltaan kasvattaa kertymäärviota loppuvuodelle.

Yhteisöveron kuntien jako-osuutta leikattiin sote-uudistuksen yhteydessä noin 10 %-yksikköä. Jako-osuusprosentit ovat yllä olevassa taulukossa.

Kiinteistöverotusta muutettiin vuodesta 2024 alkaen siten, että yleisestä kiinteistöverosta erotettiin maapohja ja sille päätetään oma kiinteistöveroprosentti (alaraja on 1,30 %). Ennen sitä yleisen kiinteistöveron (rakennukset ja maapohja) alaraja on 0,93 %.

Valtionosuudet vuosina 2023–2027

Valtionosuudet 2024-2027	2024	2025	2026	2027
Peruspalvelujen vos	-157 157	922 850	922 850	922 850
josta peruspalvelujen vos		141 300	141 300	141 300
josta TE2024 uudistuksen vos		781 550	781 550	781 550
TE2024 uudistuksen valtionosuus		781 550	781 550	781 550
Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	2 935 607	2 967 072	2 967 072	2 967 072
Veromenetyksen kompensatio	1 388 308	813 506	813 506	813 506
OKM:n valtionosuus (mm. lukio)	-308 161	-285 593	-285 593	-285 593
Yhteensä	3 858 597	4 417 835	4 417 835	4 417 835

Sote-uudistus vaikuttaa merkittävästi kuntien valtionosuuksiin vuodesta 2023 alkaen. Valtionosuusjärjestelmässä on pysyvä, sote-kustannusten ja -tulojen siirrosta johtuvan muutoksen rajoitin. Rajoittimessa huomioitiin puhtaasti sote-tehtävien siirrosta aiheutuvat taloudelliset muutokset. Muutosrajoitin määritettiin ns. ”poikkileikkaushetkellä”, kun järjestämisvastuu siirtyi vuodenvaihteessa 2022–2023. Rajoittimen suuruus on symmetrisesti 60 prosenttia eli kunnan vastuulle jäi sekä positiivisesta että negatiivisesta muutoksesta 40 prosenttia. Sote-siirron muutosrajoittimen lisäksi suuria kuntakohtaisia muutoksia tasattiin porrastetulla siirtymäkaudella sekä sen jälkeen toistaiseksi pysyvällä siirtymätasauksella.

Lopulliset laskelmat uudistuksen vaikutuksesta saatiin marraskuussa 2023. Tällöin kävi ilmi, kunniasta siirtyi sote-kustannuksia enemmän kuin oli arvioitu ja sen seurauksena tuli valtionosuuksien pysyvä lisäsiirtotarve noin 500 milj. euroa. Lisäsiirto toteutetaan porrastetusti vuoteen 2027 mennessä.

Sote-uudistuksen vaikutus Mynämäen kunnan valtionosuuteen:

Sote-erät ja vaikutus kunnan saamaan valtionosuuteen (sisältyy edellä olevaan taulukkoon)	
muutosrajoitin	-627 304
järjestelmämuutoksen tasaus	-664 437
jälkikäteistarkistuksen lisäsiirto vuodelta 2023	-225 300
vähennetään 2024 tehdyn määräaikaisen lisäyksen vähennys 1/3	-86 272
vähennetään jälkikäteistarkistuksen pysyvä lisäsiirto	-682 815
vos-lisäys vuonna 2025	373 504
yhteensä	-1 912 624

Lähde: VM:n laskelma 24.9.2024

Vuodesta 2025 alkaen peruspalvelujen valtionosuudessa on huomioitu **TE-palvelujen** siirtyminen kuntien järjestämisvastuulle. Talousarviota laadittaessa arvio valtionosuudesta on 780.000 € (600.000 € palveluihin ja 180.000 € työmarkkinatuen vastuun nousu).

Talousarviossa vuoden 2025 valtionosuudet ovat valtiovarainministeriön laskelman 24.9.2024 ja Kuntaliiton sen perusteella tekemien laskelmien mukaiset. Vuosien 2026 ja 2027 valtionosuuksista ei ole VM:n ja/tai Kuntaliiton laskelmia saatavilla vaan ne on arvioitu saman suuruiseksi kuin vuonna 2025.

Peruspalvelujen valtionosuus sisältää esi- ja perusopetuksen valtionosuuden sekä yleisten kirjastojen, taiteen perusopetuksen sekä yleisen kulttuuritoimen valtionosuuden. Kunnille on vuosien ajan maksettu valtionosuuden yhteydessä *kompensoitua veroperustemuutosten* takia pienentyvistä verotuloista. Kompensaatio ei ole yhden vuoden osuus vaan se on kertymä useiden vuosien kompensoitioista. Sote-uudistuksen rahoitukseen liittyen kompensoitio määrä pieneni vuodesta 2023 alkaen.

Muut opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet sisältävät lukion, esi- ja perusopetuksen oppilaskohdallisen lisärahoituksen sekä muut opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet (mm. aamu- ja iltapäivätoiminta, nuorisotoimi ja liikunta). Valtionosuus voi olla myös miinusmerkkinen. Mynämäen kunnan osalta se on miinusmerkkinen.

Peruspalvelujen valtionosuuden yhteydessä maksetaan *verotuloihin perustuva valtionosuuden tasausta*. Tasausta perustuu kunnan laskennalliseen verotuloon, ja se joko lisää tai vähentää kunnalle myönnettyä valtionosuutta. Tasausta perusteena olevaan laskennalliseen verotuloon sisältyvät kunnan laskennallinen kunnallisvero ja kunnan osuus yhteisöveron tuotosta. Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasausta laskettaessa käytetään koko maan keskimääräistä kunnallisveroprosenttia. Yksittäisen kunnan veroprosentin muutoksella ei siten ole vaikutusta kunnan saaman tasaustasauksen tai maksaman tasaustasauksen määrään. Verotulon tasausta on koko maan laskennallisen verotulon/asukas ja kunnan oman verotulon/asukas välinen erotus. Sote-uudistuksen rahoitukseen liittyen tasausta määrää pieneni vuodesta 2023 alkaen.

Valtionosuusuudistus voimaan vasta 2027

Maan hallituksen hallitusohjelman mukaan kuntien rahoituksen ja valtionosuusjärjestelmän kokonaisuus uudistetaan vastaamaan kuntien uutta roolia ja sote-uudistuksen voimaantumisen sekä TE-uudistuksen jälkeistä tilannetta. Uudistuksen lähtökohtana on tavoite varmistaa 1) eri kokoisten kuntien edellytykset järjestää lakisääteiset peruspalvelut kaikkialla Suomessa, 2) ottaa huomioon muuttotappiokuntien tarpeet ja eri alueiden demografisen kehityksen sekä 3) vahvistaa kasvavien kuntien ja kaupunkien edellytykset investoida kasvuun ja hoitaa sosiaalisia ongelmia. Uudistus toteutetaan kustannusneutraalisti ts. olemassa olevia rahoja jaetaan kuntien kesken uudelleen. Kuntakohtaisista vaikutuksista ei tietoa.

Aikataulun osalta tavoitteena oli, että hallituksen esitys voidaan antaa eduskunnalle keväätistunto-kaudella 2025 ja uusi lainsäädäntö tulisi voimaan 1.1.2026. Valtioneuvosto ilmoitti 22.10.2024, että uudistuksen voimaantulo siirretään vuodelle 2027.

Henkilöstömenot

Nykyiset virka- ja työehtosopimukset ovat voimassa 30.4.2025 saakka. Lisäksi kunta-alalla palkkarakenteita ja palkkausjärjestelmiä koskeva kehittämisohjelma vuosille 2023–2027. Vuosien 2025–2027 yleiskorotuksista ei ole vielä tietoa. Kehittämisohjelman mukaiset paikalliset järjestelyt ovat pääsääntöisesti sopimusalaan riippuen:

1.6.2025 alkaen

kehittämisohjelman paikallinen järjestely 0,8 %
vaikutus kesäkuun alusta 0,42 %

vuonna 2026

kehittämisohjelman paikallinen järjestely 0,8 %
vaikutus kesäkuun alusta 0,42 %

Vuoden 2025 talousarviossa on 2,5 % palkankorotusvaraus. Suunnitelmavuosille 2026 ja 2027 on molemmille 2,0 %:n palkankorotusvaraus edellisestä vuodesta laskettuna.

Kunnanvaltuusto 24.6.2024 hyväksymässä talouden tasapainottamisohjelmassa on toimenpiteenä 250.000 euron säästö henkilöstömenoissa vapaaehtoisin toimin eli mm. eläköitymisiä ja määräaikaisten palvelussuhteiden päättymistä hyödyntäen sekä talkoovapailla.

Palkkaperusteinen eläkemaksu muodostuu kaikille Kuntien eläkevakuutuksen (Keva) jäsenyhteisöille saman suuruudesta työansiopohjaisesta eläkemaksusta ja jäsenyhteisöittäin vaihtelevasta työkyvyttömyyseläkemaksusta. Keva ilmoittaa ennakkotiedon prosentista budjetointia varten. Vuoden 2024 ennakkotieto työnantajan osuudesta on noin 16,4 %. Lopullinen prosentti vahvistuu marraskuussa.

Eläkemenoperusteinen maksu poistui vuoden 2023 alusta ja tilalle tuli tasausmaksu. Tasausmaksu jaetaan kuntien ja hyvinvointialueiden osuuksiin siten, että tasausmaksusta kohdistuu kunnille noin 49 %. Kuntien kesken summa jaetaan vuoden 2023 verorahoituksen suhteessa. Kevan ennakkoilmoituksen mukaan Mynämäen kunnan tasausmaksun arvioitu määrä vuonna 2025 on noin 383.000 € (vuonna 2024 noin 435.000 €). Lopullinen tasausmaksun määrä saadaan tammikuussa 2025.

Vuoden 2025 sivukuluista ei ole vielä tarkkaa tietoa. Tämän hetken ennusteiden mukaan sairausvakuutusmaksu nousee 1,16 %:sta 1,73 %:iin. Työttömyysvakuutusmaksuihin ennustettu maksualennus 1,09 %:stä 0,57 %:iin saattaa lisääntyneen työttömyyden takia olla pienempi. Talousarvio ja myös suunnitelmavuodet on laadittu kuluvan vuoden prosenteilla, joten sairausvakuutusmaksu on liian pieni. Lopullisesti työnantajamaksut vuodelle 2025 päätetään loppuvuonna eli marras- joulukuussa 2024.

3.5 Vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2026–2027 taloussuunnitelman sitovuustaso

KÄYTTÖTALOUSOSA

Käyttötalousosa on valtuustoon nähden **bruttositova** tulosaluetasolla.

KUNNANHALLITUS
Keskusvaalilautakunta
Tarkastuslautakunta
Yleishallinto
Elinvoima

SIVISTYSLAUTAKUNTA
Sivistyksen toimialan hallinto
Varhaiskasvatus
Opetustoimi
Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi

TEKNINEN LAUTAKUNTA
Teknisen toimialan hallinto
Tilalaitos
Infra
Rakennusvalvonta ja ympäristötoimi

TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelmaosassa valtuustoon nähden sitovia eriä ovat

- verotulot
- valtionosuudet
- rahoitustuotot ja -kulut (netto).

INVESTOINTIOSA

Investointiosassa valtuustoon nähden sitovia eriä ovat

- kiinteä omaisuus nettomääräisenä
- talonrakennus (kohteittain > 200.000 €)
- infrastruktuuri
- irtain omaisuus nettomääräisenä.

RAHOITUSOSA

Rahoitusosassa valtuustoon nähden sitova erä on lainakannan muutokset.

4. KÄYTTÖTALOUSOSA

4.1 Keskushallinto

Keskusvaalilautakunta

Tilivelvolliset	Hallintojohtaja/keskusvaalilautakunnan sihteeri Marja Kärkkäinen
Toiminta-ajatus	Järjestää kunnan alueella kulloinkin toteutettavaksi määrätyt kunnalliset, alueelliset ja valtiolliset vaalit.

Toiminta suunnitelmakaudella 2025–2027

Suunnitelmakaudella järjestetään kuntavaalit ja aluevaalit samaan aikaan huhtikuussa 2025 ja eduskuntavaalit huhtikuussa 2027.

Hyvinvointialue korvaa kunnille vaalien järjestämisestä sen osuuden, joka aiheutuu aluevaaleista. Korvauksen euromäärästä ei ole vielä tietoa, joten tuloarvio on vain karkea arvio.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

100 Vaalit

	TP 2023	MTA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Tuotot	14 460	25 000	4 000		13 000
Kulut	-15 573	-26 239	-29 499		-13 127
Toimintakate	-1 113	-1 239	-25 499		-127
Sisäiset tulot					
Sisäiset menot	-2 536	-2 088	-2 136	-2 136	-2 136

Tarkastuslautakunta

Tilivelvollinen	Tarkastuslautakunta
Toiminta-ajatus	Kunnan hallinnon ja taloudenhoidon laillisuuden ja tuloksellisuuden varmistaminen. Kunnanvaltuuston asettamien tavoitteiden toteutumisen valvonta. Sidonnaisuusrekisterin ylläpito sekä sidonnaisuusilmoitusten ilmoitusvelvollisuuden valvonta.

Toiminta suunnitelmakaudella 2025–2027

Tilintarkastuspalvelujen sopimuskausi on 2022–2025. Sopimus sisältää 12 tarkastuspäivää vuodessa.

Vuoden 2025 tarkastuspäivien lukumäärä ja painopistealueet tarkentuu tarkastuslautakunnan vuoden 2025 työohjelmassa.

Vuoden 2025 aikana kilpailutetaan tilintarkastuspalvelut.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

130 Tilintarkastus

	TP 2023	MTA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-21 488	-17 752	-17 959	-17 959	-17 595
Toimintakate	-21 488	-17 752	-17 959	-17 959	-17 595
Sisäiset tulot					
Sisäiset menot	-235				

Kunnanhallitus**Tulosalue****Yleishallinto****Tilivelvolliset**

Kunnanjohtaja Carita Maisila
Hallintojohtaja Marja Kärkkäinen

Toiminta-ajatus

Yleishallinto vastaa kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen päätösten valmistelusta ja täytäntöönpanosta. Kunnanhallitukselle kuuluu myös konsernijohto ja -ohjaus.

Lisäksi Yleishallinto-tulosalueelle kuuluu kuntien välisestä yhteistoiminnasta maaseutuhallintopalvelut, maatalouslomitus ja ympäristöterveydenhuolto.

Toiminta-ajatus

Yleishallinto vastaa kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen päätösten valmistelusta ja täytäntöönpanosta. Kunnanhallitukselle kuuluu myös konsernijohto ja -ohjaus.

Lisäksi Yleishallinto-tulosalueelle kuuluu kuntien välisestä yhteistoiminnasta maaseutuhallintopalvelut, maatalouslomitus ja ympäristöterveydenhuolto.

Toiminta suunnitelmakaudella 2025–2027

Kunnanhallituksen alainen toiminta on vuoden 2024 alusta jaettu yleishallinnon ja elinvoiman tulosalueisiin. Elinvoiman tulosalueelle on siirretty elinvoimaan, markkinointiin ja viestintään, maankäyttöön ja kaavoitukseen sekä työllisyydenhoitoon liittyvät tehtävät ja määrärahat. Yleishallinnon tulosalueelle on siirretty ympäristöterveydenhuollon tehtävät ja määrärahat. Vuoden 2025 alusta TE-palvelut siirtyvät kuntien järjestämisvastuulle.

Kunnan taloustilanne on vaikea ja tilanne asettaa tiukat reunaehdot kunnan toiminnalle ja kehittämiselle. Suunnitelmakauden keskeisin tehtävä on edelleen talouden tasapainottaminen. Verotulojen merkitys tulorahoituksessa on entistä tärkeämpi. Sopeuttamismahdollisuudet ovat entistä rajallisemmat. Kunnan velkamäärä on kasvanut huomattavasti viime vuosina sote-investointien ja Laurin koulun saneerauksen vuoksi. Uudet lakisääteiset palveluvelvoitteet lisäävät kunnan kustannuksia.

Työntekijöiden työhyvinvoinnista pidetään huolta ja erityistä huomiota kiinnitetään tehtävänkuvien selkeyteen ja joustavuuteen. Työtehtävien edellyttämästä täydennuskoulutuksesta huolehditaan. Tehtäväkuvat tarkistetaan säännöllisesti ja työnvaativuuden arviointijärjestelmä pidetään ajan tasalla.

Konserniohjauksen merkitys korostuu verkostomaisessa toimintaympäristössä.

Yleishallinto-tulosalueelle sisältyy seuraava kuntien välinen yhteistoiminta:

Maaseutuhallintopalvelut järjestää Liedon kunta. Alueeseen kuuluu 11 kuntaa/kaupunkia. Kustannukset jaetaan sopijakuntien kesken edellisenä vuonna tukea hakeneiden maatilojen lukumäärän mukaisesti. Mynämäen kunnan maksuosuus on noin 85.000 euroa vuonna 2025. Mynämäki on suurin maksaja (maksuosuus on 19,2 % koko alueen kustannuksista).

Maatalouslomituspalvelut järjestää Vehmaan kunta. Alueeseen kuuluu 13 kuntaa/kaupunkia. Kunnat eivät maksa palveluista maksuosuutta.

Ympäristöterveydenhuollon palvelut järjestää Uudenkaupungin kaupunki. Alueeseen kuuluu yhdeksän kuntaa/kaupunkia. Mynämäen kunta on toiseksi suurin maksaja. Mynämäen osuus on noin 180.000 euroa vuonna 2025. Kunnilta peritään maksuosuutta ympäristöterveydenhuollon kustannuksista aiheuttamisperiaatteen mukaisesti. Kullakin toimipaikalla on suoritekohtainen yksikköhinta, jonka perusteella kyseisen toimipaikan palveluja käyttäneitä kuntia laskutetaan. Määräraha sisältää ympäristöterveydenhuollon osuuden tasausmaksusta.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

150 Yleishallinto

	TP 2023	MTA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Tuotot	821 369	537 000	599 000	299 000	299 000
Kulut	-1 508 412	-1 699 017	-1 737 488	-1 751 028	-1 764 842
Toimintakate	-687 043	-1 162 017	-1 138 488	-1 452 028	-1 465 842
Sisäiset tulot	314 281	143 000	149 000	149 000	149 000
Sisäiset menot	-226 046	-38 808	-42 092	-42 091	-42 091

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Kasvava, uudistuva ja vetovoimainen kunta	
Tavoitteet 2025	Toteuma 31.12.2025
<p>Kunnan tunnettuutta vahvistetaan viestinnän ja markkinoinnin keinoin monipuolisesti</p> <p>Yhteistyötä naapurikuntien kanssa vahvistetaan ja lisätään.</p> <p>Kunnan omistamien sote- ja pela-kiinteistöjen omistusjärjestelyt ratkaistaan vuoden 2025 aikana.</p> <p>Työllisyys- ja yrityspalvelujen tehostaminen työllisyyden parantamiseksi (TE2024-uudistus).</p> <p>Kuntastrategian päivitystyötä tehdään vuoden aikana siten, että uusi kuntastrategia voi tulla voimaan vuoden 2026 alusta lukien.</p> <p>Nykyisten yritysten toimintaedellytysten mahdollistaminen ja aktiivinen kuntamarkkinointi saaden uusia yrityksiä sijoittumaan kuntaan.</p>	
Huolehtiva ja ennakoiva kunta	
Tavoitteet 2025	Toteuma 31.12.2025
<p>Toiminnan, talouden ja velkamäärän sopeuttaminen kunnan kantokyvyn mukaiseksi.</p> <p>Priorisoidaan vuosittain investointiohjelman kohteet talouden reunaehdot huomioiden.</p>	

<p>Talouden tasapainottamisohjelman mukaisesti laaditaan palvelu- ja kiinteistöselvitys päätöksen- teon pohjaksi.</p> <p>Tuetaan esimiestyötä koulutuksilla, asiantuntijan tuella ja säännöllisillä esimiespalavereilla.</p> <p>Tuetaan henkilökunnan työhyvinvointia kunnan tarjoamilla kattavilla liikuntamahdollisuuksilla, koko kunnan henkilöstön yhteisellä tyhy-toimin- nalla sekä kulttuuri-, liikunta- ja hierontaseteileillä.</p> <p>Toimenkuvat ja työnvaativuuden arviointijärjes- telmä pidetään ajan tasalla.</p>	
Yhteisöllinen ja ympäristöarvot huomioiva kunta	
Tavoitteet 2025	Toteuma 31.12.2025
<p>Osallistavaa budjetointia jatketaan.</p> <p>Yhtenäistämme ja selkiytämme kunnan järjestöyh- teistyön käytäntöjä ja toimimme asian suhteen avoimesti.</p> <p>Kunnan ilmasto- ja ympäristöohjelmatyö saate- taan valmiiksi alkuvuoden aikana.</p> <p>Käynnistetään toimenpiteitä tai esimerkiksi hanke- kokonaisuus Mynämäen jokien sekä Mynälahden merialueen ekologisen tilan parantamiseksi ja vir- kistyskäytön mahdollisuuksien lisäämiseksi.</p>	
Konsernitavoitteet	
Tavoitteet 2025	Toteuma 31.12.2025
<p>Mynämäen YritysVoima Oy</p> <p>Toiminta järjestetään tehokkaasti ja taloudellisesti niin, että yhtiön talous säilyy tasapainoisena.</p> <p>Yhtiön tulevaisuuden rooli ratkaistaan yhteis- työssä kunnan kanssa.</p> <p>Toiminnasta raportoidaan säännöllisesti konser- niohjeen ja muun ohjeistuksen edellyttämällä ta- valla.</p> <p>Yhtiö selvittää Irjantalons ja uimahallin peruskor- jaustarpeen sekä aikataulun.</p> <p>Mynämäen Vesihuolto Oy</p> <p>Toiminta järjestetään tehokkaasti ja taloudellisesti niin, että yhtiön talous säilyy tasapainoisena.</p>	

<p>Toiminnasta raportoidaan säännöllisesti konserniohjeen ja muun ohjeistuksen edellyttämällä tavalla.</p> <p>Yhtiö turvaa vesivarojen riittävyyden myös yritystoiminnan tarpeisiin.</p> <p>Yhtiö varautuu yhteiskunnan toimintahäiriöihin (mm. sähköjakelun häiriöt).</p> <p>Koy Häävuorentie 5</p> <p>Toiminta järjestetään tehokkaasti ja taloudellisesti niin, että yhtiön talous säilyy tasapainoisena.</p> <p>Yhteistyö Varsinais-Suomen hyvinvointialueen kanssa pyritään pitämään sujuvana.</p> <p>Tilat pidetään hyvässä kunnossa.</p> <p>Koy Mynäjoki</p> <p>Yhtiön omistama tila (kirjasto) pidetään hyvässä kunnossa ja tarvittaviin korjauksiin varaudutaan suunnitelmallisesti.</p> <p>As Oy Augustanrivi</p> <p>Kunnan omistamien huoneistojen vuokrataso pidetään yleistä vuokratasoa vastaavana.</p> <p>Yhtiön omistaman kiinteistön ylläpidosta huolehditaan ja kiinteistö pidetään hyvässä kunnossa.</p> <p>Vakka-Suomen Media Osuuskunta</p> <p>Osuuskunnan toiminta järjestetään niin, että se on liiketaloudellisesti kannattavaa.</p> <p>Osuuskunta toimii omistajakuntien alueen viestinnän edistämiseksi avoimesti ja tasapuolisesti.</p>	
--	--

Henkilöstö

150 Yleishallinto

	TP 2023	MTA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
kunnanjohtaja	1	1	1	1	1
hallintojohtaja	1	1	1	1	1
tietohallintopäällikkö	1	1	1	1	1
henkilöstöasiantuntija	1	1	1	1	1
toimistos sihteeri	1	1	1	1	1
tiedonhallintasihteeri	1	1	1	1	1
pääkirjanpitäjä	1	1	1	1	1
palkkasihteeri	2	2	2	2	2
reskontrasihteeri	1	1	1	1	1
Yhteensä	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0

Tulosalue	Elinvoima
Tilivelvollinen	Kunnanjohtaja Carita Maisila Elinvoimajohtaja Hanna Nieminen Maankäyttöpäällikkö Janne Muikkula Hallintojohtaja Marja Kärkkäinen
Toiminta-ajatus	Kunnan elinvoimaisuuden kehittäminen, maankäytön suunnittelu, kaavoitus sekä viestintä ja markkinointi. Vuoden 2025 alusta toteutuvan TE-uudistuksen myötä kunnan rooli työllisyyspalveluiden järjestämisessä kasvaa. Uudistuksen toteutumisen jälkeen myös työllisyyspalvelut sijoittuvat elinvoiman tulosalueelle.

Taloussuunnitelma vuosille 2025–2027

Uuden tulosalueen toiminta käynnistettiin vuoden 2024 alussa. Uudistuksella haluttiin kehittää ja selkiyttää elinvoimaa edistäviä palveluita ja toimenpiteitä kunnan toiminnan keskiössä.

Elinvoima-tulosalueen toimintaa ohjaa kunnanhallitus ja kunnan elinvoimatyöryhmä. Käytännön arjen toimintaa suunnitellaan ja koordinoidaan elinvoimatiimissä, johon kuuluvat kunnanjohtaja, elinvoimajohtaja, maankäyttöpäällikkö, tekninen johtaja ja rakennustarkastaja. Elinvoiman tulosalueella on tuloarviot ja määrärahat elinvoimaan, markkinointiin ja viestintään, maankäyttöön ja kaavoitukseen sekä työllisyysdenhoitoon.

Elinvoimajohtaja vastaa kunnan elinvoiman edistämisestä, yritys yhteistyöstä, kunta-kehittämisen kokonaisuudesta ja elinvoimaohjelman täytäntöönpanosta yhteistyössä kunnanjohtajan kanssa. Elinvoimajohtaja on kunnan johtoryhmän jäsen ja toimii myös Mynämäen YritysVoima Oy:n toimitusjohtajana. Hänen työaikansa ja kaantuu näiden kahden tehtävän välillä 50/50 % suhteessa.

Kaavoituksen ja maankäytön osalta vuoden aikana 2024 saatiin valmiiksi keskustan asemankaavan muutos. Suunnitelmavuosien aikana laaditaan suunnitelmat tulevaisuuden maankäytön ja kaavoituksen pohjaksi ja tavoitteena on käynnistää VT 8 ympäristön kaavoitus. Kintikkalan alueen asemakaavaa on tarpeen arvioida uudelleen tulevaisuuden asumistarpeiden mukaiseksi.

Tuulivoimakaavoitukseen kunta suhtautuu myönteisesti asumisviihtyvyyden ja ympäristöarvojen asettamien reunaehtojen puitteissa. Mynämäen ja Laitilan kuntien yhteisen Kolsa-Juvansuon tuulivoimaosayleiskaavan lainvoimaisuutta odotetaan ja kaavan toteutumisen toivotaan käynnistyvän suunnitelmavuosien aikana. Saartenokan tuulivoimaosayleiskaavan laatimisesta kunta on tehnyt kaavoitussopimuksen ja ELY-keskus käynnistänyt ympäristövaikutusten arviointiprosessin.

TE2024-uudistus tulee voimaan vuoden 2025 alusta ja Mynämäki kuuluu Turun työllisyysalueeseen, jonka sisällä Raision lähialueeseen. Uudistusta on työstetty koko vuoden 2024 yhdessä alueen muiden kuntien kanssa. Vuoden 2025 aikana muutosta viedään käytäntöön.

Vuoden 2024 aikana uudistettiin myös kunnan visuaalinen ilme ja brändi. Vuoden 2025 elinvoima-toimialan keskeisimmät tavoitteet ovat kunnan tunnettuuden, veto-voiman ja houkuttelevuuden lisääminen. Kunnan uusi brändi otetaan käyttöön aktiivisesti eri medioissa, kunnan kaikessa toiminnassa toimialoilla sekä markkinointikampanjoissa.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

155 Elinvoima

	TP 2023	MTA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Tuotot	308	56 000	36 000	36 000	36 000
Kulut	-593 666	-591 387	-1 327 058	-1 328 562	-1 330 097
Toimintakate	-593 358	-535 387	-1 291 058	-1 292 562	-1 294 097
Sisäiset tulot					
Sisäiset menot	-454	-522			

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Kasvava, uudistuva ja vetovoimainen kunta	
Tavoitteet 2025	Toteuma 31.12.2025
<p>Päivitetään kunnan maapoliittinen ohjelma.</p> <p>Käynnistetään valtatie 8 varren kaavoitustyö visio-työllä.</p> <p>Huolehditaan asuin- ja yritystonttivarannon riittä- vyydestä ja tehostetaan markkinointia kummankin osalta. Tavoitteena on 10 myytyä omakotitonttia vuoden aikana.</p> <p>Huolehditaan edunvalvonnasta tie- ja raideliiken- teen hankkeissa.</p>	
Huolehtiva ja ennakoiva kunta	
Tavoitteet 2025	Toteuma 31.12.2025
<p>Kunnan tulopohjan vahvistaminen ja monipuolista- minen esim. kaavoituksen, maanhankinnan, yri- tyshankinnan ja markkinoinnin keinoin.</p> <p>Kunnan markkinointia tehostetaan suunnitelmalli- sesti ja pitkäjänteisesti.</p> <p>Huolehdimme kuntalaisten näkökulmasta suju- vista TE-palveluista uudistuksen toteuduttua.</p>	
Yhteisöllinen ja ympäristöarvot huomioiva kunta	
Tavoitteet 2025	Toteuma 31.12.2025
<p>Väliaikaisen lainarahoituksen avulla tuetaan jär- jestöjen Leader-hankkeiden käynnistymistä.</p> <p>Yhteistyötä kunnassa toimivien yhdistysten kanssa tiivistetään ja avoimuutta yhdistysyhteis- työssä lisätään.</p> <p>Elinvoimatyöryhmän toiminnan aktivointi ja tehtä- vän kirkastaminen.</p>	

Henkilöstö

155 Elinvoima

	TP 2023	MTA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
elinvoimajohtaja		1	1	1	1
maankäyttöpäällikkö *		0,5	0,5	0,5	0,5
Yhteensä		1,5	1,5	1,5	1,5

* ostopalvelu

KESKUSVAALILAUTAKUNTA, TARKASTUSLAUTAKUNTA JA KUNNANHALLITUS YHTEENSÄ

	TP 2023	MTA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Tuotot	836 137	618 000	639 000	335 000	348 000
Kulut	-2 139 139	-2 334 395	-3 112 004	-3 097 549	-3 125 661
Toimintakate	-1 303 002	-1 716 395	-2 473 004	-2 762 549	-2 777 661
Sisäiset tulot	314 281	143 000	149 000	149 000	149 000
Sisäiset menot	-229 271	-38 808	-44 228	-44 227	-44 227

4.1.1 Keskusvaalilautakunnan, tarkastuslautakunnan ja kunnanhallituksen tuloslaskelma

TULOSLASKELMA ulkoiset ja sisäiset	TP 2023	MTA 2024	ero		ero		ero	
			TA 2025	ed vuosi	TS 2026	ed vuosi	TS 2027	ed vuosi
Toimintatuotot	836 137	618 000	639 000 ▲	3,4	335 000 ▲	-47,6	348 000	3,9
Myyntituotot	384 690	189 000	185 000	-2,1	185 000	0,0	185 000	0,0
Maksutuotot								
Tuet ja avustukset	19 655	25 000	4 000	-84,0			13 000	
Muut toimintatuotot	431 792	404 000	450 000	11,4	150 000	-66,7	150 000	0,0
Toimintakulut	-2 139 140	-2 334 395	-3 112 004 ▲	33,3	-3 099 685 ▲	-0,4	-3 126 025	0,8
Henkilöstökulut	-780 396	-894 478	-904 476 ▲	1,1	-901 858 ▲	-0,3	-923 198	2,4
Palkat ja palkkiot	-594 661	-678 706	-698 258 ▲	2,9	-694 919 ▲	-0,5	-712 732	2,6
Henkilösivukulut	-185 735	-215 772	-206 218 ▲	-4,4	-206 939 ▲	0,3	-210 466	1,7
Eläkekulut	-157 021	-191 926	-184 872 ▲	-3,7	-185 476 ▲	0,3	-188 415	1,6
Muut henkilösivukulut	-28 714	-23 846	-21 346 ▲	-10,5	-21 463 ▲	0,5	-22 051	2,7
Palvelujen ostot	-675 929	-978 800	-1 300 342 ▲	32,9	-1 293 141 ▲	-0,6	-1 295 141	0,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-25 112	-17 900	-13 800 ▲	-22,9	-11 400 ▲	-17,4	-14 400	26,3
Avustukset	-423 094	-353 300	-796 503 ▲	125,4	-796 503 ▲	0,0	-796 503	0,0
Muut toimintakulut	-234 609	-89 917	-96 883 ▲	7,7	-96 783 ▲	-0,1	-96 783	0,0
Toimintakate	-1 303 003	-1 716 395	-2 473 004 ▲	44,1	-2 764 685 ▲	11,8	-2 778 025	0,5

4.2 Sivistyslautakunta

Tulosalue	Sivistystoimen hallinto/osaston yhteinen toiminta
Tilivelvolliset	Sivistysjohtaja Susan Porkka
Toiminta-ajatus	Kehittää ja uudistaa osaston toimialaa kunnan strategisten tavoitteiden suuntaisesti.
Toiminta suunnitelmakaudella 2025–2027	

Talousarvio sisältää tulosaluekohtaisesti käyttötalouden tuloarviot, määrärahat, henkilöstösuunnitelman sekä muut määrälliset tunnusluvut. Talousarvio sisältää varhaiskasvatuksen, opetuksen sekä vapaa-aikatoimen tulosalueiden osalta toiminnalliset tavoitteet ja mittarit.

Koko toimialan tavoitteena on tuottaa laadukkaita palveluja varhaiskasvatuksen, opetustoimen sekä vapaa-aikatoimen alalla kunnan myöntämien resurssien puitteissa. Hallinnon tulosalue osallistuu kaikkien tulosalueiden toiminnan johtamiseen ja kehittämiseen. Toimialalla pyritään entistä enemmän yhteistyöhön eri sektoreiden välillä toiminnan ja palvelujen kehittämiseksi.

Sivistyspalveluiden hallinto huolehtii sivistyslautakunnan ja sen jaostojen hallinnosta. Hallinnon vastuulla ovat mm. sivistyspalveluiden asia- ja tiedonhallinta, arkistointi, esityslistat, pöytäkirjat, päätösten täytäntöönpano, hankkeiden hallinnointi ja seuranta, asiakaspalvelu, oppilasrekisterin ylläpito ja valtakunnallisten VARDAn ja KOSKI-tietovarantojen edellyttämät tehtävät, koulukuljetusten järjestäminen, oppivelvollisuuden seuranta (Valpasrekisteri), koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan hallintotehtävät, sekä yhdyspinnat ylikunnallisissa asioissa sekä hyvinvointialueen kanssa.

Sivistyspalveluiden hallinnon tehtävä on jatkuvaa kehittämistyötä erilaisissa verkostoissa, jatkuvasti muuttuvan lainsäädännön seurannassa ja muutosten täytäntöönpanossa, hankerahoitusmahdollisuuksien seuranta ja rahoitusten hakemista, kehittämishankkeiden koordinointia, yhteistyön rakentamista ja mahdollisuuksien kartoittamista eri toimijoiden välillä, uudistusprosessien johtamista sekä toimintakokonaisuuden hallintaa ja johtamista, jotta yli hallintokuntarajojen ulottuvat palvelut ja prosessit saadaan toteutettua sekä toiminnallisesti järkevällä että kustannustehokkaalla tavalla. Sivistyksen toimialan yhteistyö muiden toimijoiden, esimerkiksi muiden viranomaisten, kolmannen sektorin sekä kuntien kesken jatkuu talousarviovuonna 2025. Sivistystoimen yhteistyön kehittämistä jatketaan erityisesti myös hyvinvointialueen edustajien kanssa.

Vuoden 2025 suuri tavoite ja haaste ovat opetustoimen lainsäädäntöuudistukset ja niiden täytäntöönpano tiukassa aikataulussa. Sekä esi- ja perusopetusta että lukio-koulutusta koskevat lakimuutokset ovat vireillä, ja talousarviota laadittaessa ennakkotieto on, että perusopetuslakia uudistetaan siten, että lakimuutos olisi hyväksytty vuodenvaihteessa 2024–2025. Muutoksen talousvaikutuksia ei ole huomioitu talousarviossa, koska talousarvion laadinta-aikana lakivalmistelu on ollut kesken.

Perusopetuslain muutoksilla tulee olemaan sekä toiminnallisia että taloudellisia vaikutuksia, koska opetusryhmien muodostamista esitetään säädettäväksi lakitasolla. Opetuksen järjestäjällä tulee myös olla opetuksen järjestämisuoto huomioon ottaen riittävä määrä opettajan virkoja sekä koulunkäynninohjaajia. Lisäksi opetuksen järjestäjällä voi olla tuntiopettajia ja muuta henkilöstöä

Kunnanvaltuuston 24.6.2024 § 30 päättämän talouden tasapainottamisohjelman mukaisesti sivistystoimen talousarvioon 2025 on lisätty tuloja 125.000 € ja menoja karsittu yhteensä 144.400 €. Vuonna 2024 tuloja lisättiin 20.000 €. Menoja leikattiin vuoden 2024 talousarvioon 150.000 €, eikä niitä ole palautettu aikaisemmalle tasolle vuoden 2025 talousarviossa. Yhteensä sivistystoimi on leikannut menojaan

294.400 €. Lukion opiskelijamäärän lisääntyminen kymmenellä syksyllä 2024 vaikuttaa kunnan valtionosuuden määrään positiivisesti.

Talousarvio 2025 on laadittu kattamaan palvelujen järjestäminen nykyisen palveluverkon mukaisesti. On muistettava, että talousarvio on kuitenkin laadittava siten, että lakisääteiset palvelut pystytään asianmukaisesti järjestämään. Lisäksi on huomioitava, että säästötoimenpiteitä on tehty niin paljon, että riski lisämäärärahan tarpeelle vuoden 2025 aikana on todellinen. Menojen karsinta vaikuttaa myös palvelujen laatuun ja määrään. Osa talousarvioon tehdyistä menojen vähennyksistä vaatii toteutuakseen lisäksi erillistä päätöksentekoa vuosien 2024–2025 aikana. Muussa tapauksessa vuoden 2025 aikana syntyy myös tässä kohtaa tarve lisämäärärahalle. Talousarviossa ei ole huomioitu vuonna 2025 voimaan tulevia lakimuutoksia, joilla on väistämättä sivistystoimen menoja lisääviä vaikutuksia.

Nykyisen hallituksen hallitusohjelman mukaisesti perusopetuksen tuntijakoasetusta ja perusopetusasetusta tullaan muuttamaan siten, että 1.8.2025 alkaen alakouluun lisätään äidinkielen ja matematiikan tunteja yhteensä kolme vuosiviikkotuntia. Lisätunnit tullaan sisällyttämään nykyiseen tuntijakoon.

Lukiokoulutuksen järjestäminen turvataan alueilla, joilla lasten ja nuorten määrä vähentyy voimakkaasti. Hallitus uudistaa lukiokoulutuksen rahoitusjärjestelmän vastaamaan paremmin lukiokoulutuksen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin. Lukion rahoitukseen kuuluva pienten lukioiden lisä uudistetaan tukemaan koulutuksen saavutettavuutta ja sivistyksellisten oikeuksien toteutumista. Mynämäen kohdalla tämä kuitenkin tarkoittaa sitä, että aikaisemmin saatu pienten lukioiden lisä tulee vähenemään ja kunta saa valtionosuutta aikaisempaa vähemmän, mikäli opiskelijamäärä ei lisäännä tai vähenee. Myös lukiolaisilla tulee olemaan oikeus tukiopetukseen. Mynämäen kunta on saanut tuen järjestämiseen valtionavusta lukuvuodelle 2024–2025.

Valtio on vähentänyt sivistystoimeen kohdennettuja hankerahoituksia. Sivistystoimi kuitenkin on saanut hankeavustuksia ja jatkaa toiminnan kehittämistä hankkeiden avulla. Myös uusia tulevia hankerahoituksia seurataan ja niitä haetaan, mikäli ne sopivat toimintaan. Sivistystoimi osallistuu tulevinakin vuosina omiin kehittämishankkeisiin, sekä useiden kuntien yhteisiin hankkeisiin. Hankerahoitusta on saatu vuonna 2024 erityisesti kansainvälisyystoiminnan kehittämiseen sekä Laurin koulussa että Mynämäen lukiossa. Hankerahoitusten avulla pystytään myös hankkimaan henkilöstöresurssia määräaikaisesti esimerkiksi oppilaiden hyvinvoinnin edistämisen tueksi. Tästä esimerkkeinä ovat kouluvalmentaja (opetustoimi) ja koulunuo-
risotyöntekijä (nuorisotoimi).

Esi-, perus- ja lisäopetuksen oppilaan oikeudesta koulumatkaetuuteen säädetään perusopetuslaissa (perusopetuslaki 628/1998, 32 §). Lukuvuonna 2024–2025 koulukuljetukset tullaan kilpailuttamaan lukuvuosille 2025–2026 ja 2026–2027. Palkankorotukset ja kustannusten yleinen nousu ovat lisänneet sivistystoimen menoja. Kustannusten nousu on myös lisännyt sisäisiä vuokramenoja.

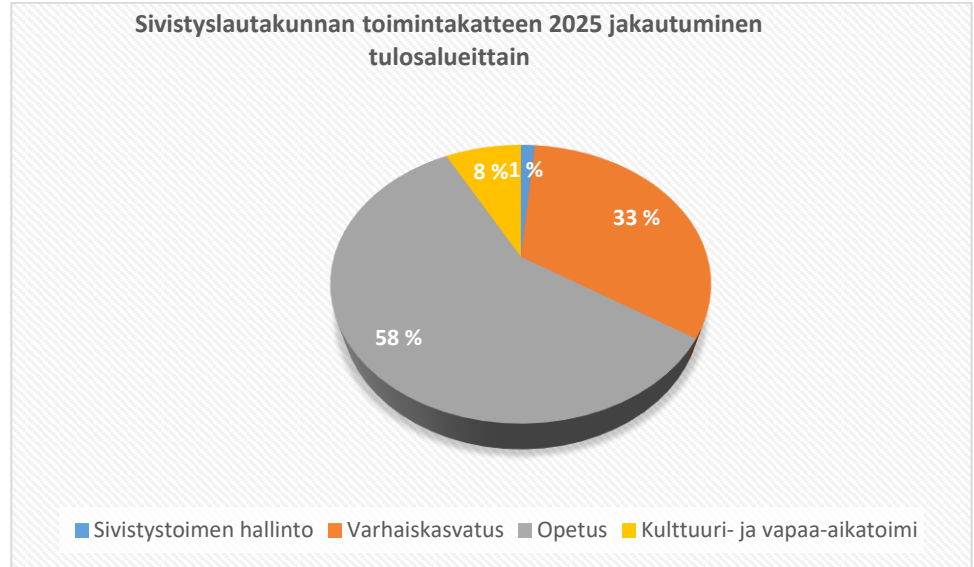
Varhaiskasvatuksen viime vuosien lakimuutokset näkyvät tuottojen vähentymisenä sekä henkilöstökulujen ja ostopalvelumenojen (palveluseteli) nousuna. Palvelusetelin indeksikorotusta ei ole huomioitu talousarviossa.

Hyvinvointifoorumin toimintaa kehitetään edelleen vuoden 2025 aikana. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kehittämistyössä korostetaan poikkihallinnollisuutta. Hyvinvointisuunnitelma sekä hyvinvoinnin vuosiraportin sisältö huomioidaan myös talousarviotyössä.

Maahanmuutto ja kotoutuminen: Uudistettu kotoutuslaki (681/2023) tulee voimaan 1.1.2025 yhtä aikaa TE-palvelujen uudistuksen kanssa. Kunnilla on vuoden alusta alkaen KOTO24-uudistusten myötä kokonaisvastuu kotoutumisen edistämisestä. Mynämäessä toiminnan tuottamisen edellytyksiä ei ole mahdollista tuottaa ja

kunta delegoi 54-pykälän mukaisesti viranomaistehtävät sopimuksen myötä Raision kaupungin TE-palveluille.

Vuoden 2025 talousarvioon tulee mahdollisesti vaikuttamaan alkuvuodesta 2025 valmistuva palveluverkkoselvitys ja siitä tulevat toimenpiteet.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

500 Sivistystoimen hallinto

	TP 2023	MTA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Tuotot	54 726	38 000	0	0	0
Kulut	-244 059	-252 764	-248 836	-251 727	-254 676
Toimintakate	-189 333	-214 764	-248 836	-251 727	-254 676
Sisäiset tulot	0	0	0	0	0
Sisäiset menot	-8 856	-8 812	-9 567	-9 567	-9 567

Suoritteet ja tunnusluvut

500 Sivistystoimen hallinto

	TP 2023	MTA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Suoritteet					
lautakunnan kokoukset	11	11	11	11	11
Tunnusluvut					
€/asukas	27	33*	33	34	34

*Alkuperäisen talousarvion 2024 tunnusluku

Henkilöstö

500 Sivistystoimen hallinto

	TP 2023	MTA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
sivistysjohtaja	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
toimistosiihteeri	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Yhteensä	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0

Tulosalue	Varhaiskasvatus
Tilivelvollinen	Varhaiskasvatusjohtaja Erja Santanen Päiväkotien johtajat
Toiminta-ajatus	Tuottaa uudistetun varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti perheille laadukkaita, turvallisia ja joustavia varhaiskasvatuspalveluita, joiden tavoitteena on lapsen tasapainoisen kehityksen turvaaminen.

Toiminta suunnitelmakaudella 2025–2027

Toiminta perustuu varhaiskasvatuslakiin. Henkilöstömitoitukset ja ryhmäkoot ovat lakisääteisiä.

Varhaiskasvatusta järjestetään päiväkodeissa ja mahdollisuuksien mukaan perhepäivähoidossa sekä palvelusetelillä. Luontopäiväkodin toiminta jatkuu Vaahterämäen kota-/parakkimetsikössä. Ilta- ja viikonloppuhoitoa sekä tarvittaessa yöhoitoa järjestetään Pikkulaurissa. Esiopetusta annetaan päiväkodeissa ja Mietoisten alueella Tavastilan koululla olevassa esiopetuyksikössä.

Huoltajilta perittävät asiakasmaksut alenevat jälleen lakimuutoksen myötä, arvioitu tulojen vähennys on 10.000 euroa. Tulosidonnaiseen palveluseteliin asiakasmaksulain muutos vaikuttaa korottavasti, samoin 1.8.2024 alkaen tehdyt indeksikorotukset.

Varhaiskasvatuslain mukaan päiväkotien henkilöstörakenne muuttuu vuodesta 2030 lähtien siten, että päiväkodeissa vähintään kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus, josta vähintään puolella varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus. Tämä pyritään huomioimaan uusia henkilöitä palkattaessa.

Systemaattista varhaiskasvatuksen laadun arviointia kehitetään jatkuvasti. Karvin (Kansallinen koulutuksen arviointikeskus) laatima digitaalinen Valssi-arvioinnin työkalu on käytössä. Hankkeita hyödynnetään koulutus- ja kehittämistyössä edelleen, alkamassa on mm. varhaiskasvatuksen digihanke lähikuntien kanssa.

Lasten yksityisen hoidon tuen kuntalisää esitetään edelleen maksettavaksi Kelan kautta. Mynämäen perheillä on mahdollisuus saada varhaiskasvatuspaikka muusta Turun seudun kunnasta seutukunnan ostopalvelusopimuksen mukaisesti, samoin muut voivat ostaa paikkoja Mynämäestä. Varhaiskasvatuspaikan ostaminen/myyminen harkitaan tapauskohtaisesti riippuen kunnan omien paikkojen riittävydestä.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

505 Varhaiskasvatus

	TP 2023	MTA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Tuotot	440 986	299 500	249 500	249 500	249 500
Kulut	-5 590 444	-5 904 195	-5 907 263	-5 980 086	-6 054 366
Toimintakate	-5 149 458	-5 604 695	-5 657 763	-5 730 586	-5 804 866
Sisäiset tulot	0	0	0	0	0
Sisäiset menot	-838 778	-870 223	-869 388	-869 388	-869 388

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Kasvava, uudistuva ja vetovoimainen kunta	
Tavoitteet 2025	Toteuma 31.12.2025

<p>Turvataan riittävien varhaiskasvatuspalveluiden tarjontaa lakisääteisessä ajassa</p> <p>Kehitetään ja ylläpidetään varhaiskasvatuksen hyvää laatua</p> <ul style="list-style-type: none"> - tehdään asiakastyytyväisyyskysely, vastausten ka. hyvä - lisätään tiedottamista ja markkinointia sähköisillä tiedotuskanavilla. <i>Mittari: julkaisujen/juttujen määrän lisääminen</i> - ajanmukaisemman sähköisen varhaiskasvatusohjelmiston vaihto, uuden ohjelman hankinta v. 2025 <p>Kehitetään arviointia</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valssi-arviointijärjestelmä on käytössä; arvioinnin toteutuminen vuosikellon mukaisena. 	
Huolehtiva ja ennakoiva kunta	
Tavoitteet 2025	Toteuma 31.12.2025
<p>Edistetään henkilökunnan työhyvinvointia</p> <ul style="list-style-type: none"> - tehtävänkuvat ovat ajan tasalla - kehityskeskustelut käydään 100 % - suunnittelu- ja kehittämispäivät järjestetään koko henkilökunnalle - osallistutaan säännöllisiin tiimi- ja yksikköpalaveriin, ns. pedakahvilaan ja vakan johtoryhmätyöskentelyyn. <i>Mittari: seuranta yksiköittäin.</i> <p>Vahvistetaan lasten turvallisuuteen liittyviä taitoja</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kiusaamisen ehkäisyn suunnitelma ja Mini-Verso-sovittelumenetelmä käytössä kaikissa päiväkodeissa - tunne- ja kaveritaitojen harjoittelu - säännölliset harjoitukset (poistuminen ulos ja sisälle, sähkökatkon varalta) <i>Mittari: raportit kaikista yksiköistä.</i> 	
Yhteisöllinen ja ympäristöarvot huomioiva kunta	
Tavoitteet 2025	Toteuma 31.12.2025
<p>Jatketaan Vihreä Lippu -päiväkotitoimintaa ja luontopäiväkotitoimintaa Vaahteramäessä.</p> <ul style="list-style-type: none"> - pihan luonnonmukaistaminen, kasvulavojen yhteisöllinen hoito. <i>Mittari: Vihreä Lippu-sertifikaatin pysyminen</i> <p>Omaa ympäristökasvatussuunnitelmaa toteutetaan kaikissa päiväkodeissa. <i>Mittari: luontoprojektien toteutuminen kuukausittain.</i></p> <p>Kaikki varhaiskasvatuksen tilat ovat terveelliset ja turvalliset sisä- ja ulkotiloiltaan.</p>	

505 Varhaiskasvatus

	TP 2023	MTA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Suoritteet					
Päiväkodit:					
-kokopäivä	263	260	260	260	260
-osapäivä	37	70	70	70	70
-esiopetus	79	77	77	77	77
Perhepäivähoito	4	4	4	4	4
Palveluseteli	64	60	60	60	60
Ostopalvelupäivähoito		2	2	2	2
Ostopalvelu/esiopetus	9	8	8	8	8
Muu päivähoito:					
kotihoidontuki/perheet	66	70	68	68	68
Tunnusluvut					
€ / hoitopaikka					
Päiväkotihoido	12 778	13 046	13 542	13 542	13 542
Esiopetus	6 035	6 926	6 989	6 989	6 989
Perhepäivähoito	8 841	10 980	10 997	10 997	10 997
Palveluseteli	10 284	12 000	12 000	12 000	12 000
Kotihoidontuki, €/perhe	3 967	4 285	3 970	3 970	3 970

lisäksi vanhat, perhepäivähoidon eläkemenoperusteiset eläkemaksut 46 404 €

Henkilöstö**501 Varhaiskasvatus**

	TP 2023	MTA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
varhaiskasvatusjohtaja	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
toimistosiihteeri	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
varhaiskasvatuksen erityisopettaja	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
päiväkodinjohtaja	2,0	3,0	3,0	3,0	3,0
varhaiskasvatuksen opettaja	25,0	25,0	26,0	27,0	28,0
varhaiskasvatuksen sosionomi		3,0	3,0	3,0	3,0
varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	34,0	30,0	29,0	28,0	27,0
päiväkotiapulainen	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
erityisavustaja	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5
varahenkilö	3,0	5,0	5,0	5,0	5,0
koulunkäynninohjaaja	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
perhepäivähoitaja	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Yhteensä	77,6	79,6	79,6	79,6	79,6

Tulosalue**Opetustoimi****Tilivelvolliset**

Rehtorit ja koulujen luokanopettaja-rehtorit

Toiminta-ajatus

Tuottaa laadukasta perus- ja lukio-opetusta

Toiminta suunnitelmakaudella 2025–2027

Opetus- ja kasvatustyön paikalliset tavoitteet on kirjattu opetussuunnitelmaan ja sitä täydentäviin työsuunnitelmiin, sekä toimintaa ohjaavaan opetustoimen lainsäädäntöön. Yhteistyö Mynämäen vapaa-aika- ja kulttuuritoimen sekä varhaiskasvatuksen kanssa edistää laadukkaan perusopetuksen toteutumista.

Suomi toisena kielenä -oppilaiden lukumäärä perusopetuksessa on viime vuosien aikana lisääntynyt. Oppimisen ja koulunkäynnin tuen muutokset vuonna 2025 vaikuttanevat myös sivistystoimen talouteen. Tämä on huomioitava resursseissa (esimerkiksi koulunkäynninohjaajan tuki) ja niiden kohdentamisessa.

Perusopetuksen tuntijakoa ollaan muuttamassa ja muutokset astuvat voimaan 1.8.2025 alkaen. Vuosiluokilla 1.–2. sekä äidinkielen ja kirjallisuuden että matematiikan opetusta lisätään yhdellä vuosiviikkotunnilla ja vuosiluokilla 3.–6. äidinkielen opetusta lisätään yhdellä vuosiviikkotunnilla. Yhteensä opetuksen määrä vuosiluokilla 1.–6. lisääntyy siten kolme vuosiviikkotuntia. Mynämäen perusopetuksen tuntijaon tarkastelu ja tarvittavat opetussuunnitelmamuutokset tehdään kevätlukukauden 2025 aikana.

Perusopetuslakiin on tulossa uusia velvoittavia opetusresurssien mitoitusta sekä opetusryhmien muodostamista koskevia säädöksiä. Säädökset ovat muuttumassa erityisesti oppimisen tukea koskevan sääntelyn osalta. Käytännössä tämä toteutetaan siten, että esi- ja perusopetuksen oppimisen tukea uudistetaan siten, että jatkossa kolmiportaisen tuen sijaan käytössä ovat ennakoivat tukitoimet ja oppilaskohdainen tuki. Opetuksen järjestäjän on varattava lukuvuosittain opetussuunnitelmaan perustuvassa suunnitelmassa yhteensä vähintään 0,122 opetustuntia viikossa/koulun oppilas ennakoiviin tukitoimiin. Opetuksen järjestäjä allkoi tunnit tukimuodotain tarpeiden mukaan. Tämä mahdollistaa jouston, mutta varmistaa vähimmäismäärän tukitoimia jokaiseen kouluun. Oppimisen tukea on oltava tarjolla yksilöllisesti ja oppilaan tarpeita vastaavasti.

Lisäksi muutoksessa säädetään, että yhden opettajan opettamassa perusopetusryhmässä saisi olla enintään 5 oppilasta, jotka saavat erityisopettajan tai erityisluokanopettajan opetusta oppilaskohtaisena tukitoimena. Lakimuutokset tulevat voimaan 1.8.2025. Sitä ennen kunnissa on tehtävä tarvittavat opetussuunnitelmamuutokset ja muutokset kunnan hallintosäätöön. Varhaiskasvatuksessa tuen kolmitoisuus säilyy.

Lakiuudistus tarkoittaa myös sitä, että sekä esi- ja perusopetuksen paikalliset opetussuunnitelmat tulee päivittää kevään 2025 aikana, jotta uudet opetussuunnitelmat voidaan ottaa käyttöön 1.8.2025. Muutosten täytäntöönpano edellyttää myös kasvatus- ja opetushenkilöstön täydennyskouluttamista, jotta lukuvuoden 2025-2026 alkaessa osataan toimia muuttuneen lainsäädännön mukaisesti. Lakimuutos tarkoittaa käytännössä myös velvoitetta päivittää kaikki oppimisen tuen oppilaskohtaiset hallintopäätökset. Tähän on lakiluonnosvaiheessa esitetty siirtymäaikaa kesään 2026 asti.

Täydennyskoulutukseen suhtaudutaan myönteisesti ja opetustoimen henkilöstöä kannustetaan osallistumaan koulutuksiin ja hyödyntämään esimerkiksi Eduhousen koulutuksia. Käynnissä olevat hankkeet lisäävät henkilöstön koulutustarjontaa. Osa opettajien virka- ja työehtosopimuksen mukaisista koulutuspäivistä järjestetään kaikille kunnan opettajille yhteisesti ajankohtaisten teemojen mukaisesti.

Perusopetukseen kuuluvan aamu- ja iltapäivätoiminnan kokonaisuutta on tarkoitus tarkastella vuoden 2025 aikana.

Opetustoimi on mahdollisuuksien mukaan mukana monikunnallisissa hankkeissa. Vuonna 2025 hanketoimintoja jatketaan, mikäli uusia hankerahoituksia myönnetään. Opetustoimi hakee myös omia hankerahoituksia mahdollisuuksien mukaan Mynämäen opetustoimeen sopivien hankekokonaisuuksien osalta, sekä on mukana kun-

tarajat ylittävissä hauissa. Sekä perus- että lukio-opetuksen kansainvälisyystoimintaan on saatu rahoitusta ja kansainvälisyystoimintaa vahvistetaan vuoden 2025 aikana.

Tieto- ja viestintäteknologiastrategia päivitetään lukuvuoden 2024–2025 aikana. Oppilaiden TVT-taitoja kehitetään strategian mukaisesti. 4.- ja 7.-luokkalaisille on jaettu jo syksystä 2019 alkaen henkilökohtaiseen käyttöön Chrome-bookit. Toiminta jatkuu edelleen tulevana vuosina TVT-strategian mukaisesti. Talousarviossa on varattu tämän toteuttamiseksi vuosittainen rahoitus.

Perusopetukseen on saatu rahoitus kouluvalmentajan työhön lukuvuodelle 2024–2025. Rahoitus kattaa ainakin kevätlukukauden 2025. Kouluvalmentaja toimii tiiviissä yhteistyössä koulunuorisotyöntekijän kanssa, ja he tekevät yhdessä hyvinvointityötä perusopetuksessa. Toiminnalle ollaan hakemassa jatkorahoitusta lukuvuodelle 2025–2026, mikäli hankehaku järjestetään.

Laurin yhtenäiskoulun yläkoulun saneeraus (D-osa) valmistuu syksyllä 2024. Tämä tarkoittaa sitä, että väistötilatilanne Laurin yhtenäiskoulussa päättyy vuoden 2024 lopussa ja koulu pääsee kokonaisuudessaan työskentelemään saneeratuissa tiloissa vuoden 2025 alusta.

Lukiot siirtyivät oppivelvollisuuden piiriin vuonna 2021. Tällä hetkellä lukio-opiskelijoista kaikki ovat maksuttoman oppivelvollisuuden piirissä. Oppivelvollisuuden tuoma maksuttomuus lisäsi koulutuksen järjestäjien koulutusmenoja, vaikka valtionosuuksia korotettiin uudistuksen voimaan tullessa.

Suuri oppivelvollisuuden aiheuttama lisäkustannus lukiokoulutuksen järjestäjälle syntyy oppivelvollisille lain mukaan maksettavista oppimateriaaleista, lakiin kirjattusta suuremmasta opinto-ohjausvelvollisuudesta sekä erityisopetuksesta. Materiaalikuluja syntyy lähinnä opiskelijoille annettavasta tietokoneesta (leasing), oppikirjoista, digitaalisista lisenseistä (esim. laskin ja digitaaliset oppikirjat), oppiaineissa käytettävästä muusta materiaalista ja opintoihin liittyvistä retkistä (kuljetus ja pääsymaksut). Opiskelijoiden kanssa tehtäviä retkiä on karsittu. Liikkumiseen käytetään entistä useammin julkista liikennettä tilausbussien sijaan, mikä vähentää kustannuksia. Kaikkia retkiä ei voida perua, koska osa niistä liittyy kiinteästi opetussuunnitelmaan. Retket ovat myös lukion vetovoimatekijä. Lisäksi Mynämäen lukiossa syksyllä alkaneesta autokoulukurssista aiheutuu lisäkustannuksia, vaikka opiskelijalla on kurssista 200 € omavastuu. Kohtuullisen omavastuun periminen on lain mukaan sallittu, jos opintojakso ei ole edellytyksenä valmistumiselle. Osa kustannuksista tulee lukion maksettavaksi. Autokoulukurssi on kuitenkin vetovoimatekijä, joka tuo lisää opiskelijoita lukioon.

Lukiossa on tällä hetkellä 133 opiskelijaa, mikä on 10 enemmän kuin lukuvuonna 2023–2024. Tavoitteena on kasvattaa lukion opiskelijamäärää seuraavina vuosina 150–180 opiskelijaan, mikä auttaisi kunnan talouden tasapainottamisessa. Oppilasmäärän lisäys noin 30 opiskelijalla ei juurikaan kasvattaisi lukion käyttömenoja ja toisi kunnalle suuremman valtionosuusrahoituksen.

Lukion vetovoimatekijänä on erittäin aktiivinen kansainvälisyystoiminta (Erasmus+). Lukio sai vuonna 2021 ensimmäisten lukioiden joukossa Opetushallituksen akkreditoinnin kansainväliselle toiminnalle. Opetushallitus sitoutuu tukemaan lukion kv-toimintaa vuoteen 2027 asti. Tänä vuonna lukio sai kv-toimintaan hieman alle 30 000 euroa. Tarkoitus on hakea tulevana vuosina vastaavaa rahoitusta.

Lukiossa on suunniteltu aloitettavan lukuvuonna 2026–2027 urheilulinja, jonka toivotaan lisäävän lukion vetovoimaa. Vaikka urheilulinja lisää hieman lukion menoja, toivotaan sen tuovan lisää opiskelijoita lukioon ja sitä kautta enemmän valtionosuusrahoitusta.

Lukiossa on tarkoitus myös ottaa käyttöön tänä lukuvuonna aikuislukion opetus-suunnitelma, joka toisi joustavuutta opintoihin ja lisäisi mahdollisesti sellaisten opiskelijoiden määrää lukiossa, joilla oppivelvollisuuden suorittaminen on syystä tai toisesta keskeytynyt.

Lyhyissä kielissä on ollut suuntauksena vähenevät opiskelijamäärät viimeisen kymmenen vuoden ajan. Lukiossa on ideoitu, että lyhyen kielten kurseja voisi markkinoida myös ulkopuolisille, että opetusryhmät saataisiin kasvamaan. Toisaalta kurssit opetetaan päivisin, mikä rajoittaa työssäkäyvien ihmisten tuloa kursseille. Ulkopuolisilta opiskelijoilta voitaisiin kerätä pientä kurssimaksua, koska he eivät kuulu oppivelvollisuuden piiriin.

Opetus- ja kulttuuriministeriö valmistelee hallituksen esitystä, jolla muutetaan lukiolakia, oppivelvollisuuslakia, ylioppilastutkintolakia sekä lakia opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta. Hallituksen esityksellä säädetään englanninkielisestä ylioppilastutkinnosta ja siihen valmistavasta englanninkielisestä lukio-opetuksesta ja opiskelijavalinnasta. Lisäksi hallituksen esityksellä säädetään yhden ylioppilastutkinnon pakollisen kokeen korvaamisesta lukiodiplomilla ja opiskelijan oikeudesta tukiopetukseen.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

510 Opetustoimi

	TP 2023	MTA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Tuotot	985 431	852 500	978 000	978 000	978 000
Kulut	-10 433 214	-10 648 713	-10 967 842	-11 099 148	-11 236 858
Toimintakate	-9 447 783	-9 796 213	-9 989 842	-10 121 148	-10 258 858
Sisäiset tulot	7 246		0	0	0
Sisäiset menot	-1 782 460	-2 044 859	-2 157 659	-2 157 660	-2 157 660

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Kasvava, uudistuva ja vetovoimainen kunta	
Tavoitteet 2025	Toteuma 31.12.2025
<p>Opetustoimi lisää Mynämäen tunnettavuutta ja houkuttelevuutta kehittämällä ja tuomalla esille omaa toimintaansa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Asukasmarkkinoinnissa hyödynnetään päiväkotien ja koulujen monipuolista tarjontaa sekä lukion hyviä oppimistuloksia. Jatketaan mediaseurantaa (juttujen määrä/vuosi) - Yrittäjyyskasvatusprojekteihin osallistuminen mahdollisuuksien mukaan - Yrittäjien ja opetustoimen yhteistyön tiivistäminen - Koulujen kansainvälisyystoimintaa jatketaan. <p>Koulujen toimintaa kehitetään:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kaksoistutkinnon suorittaminen Mynämäen lukion ja Rasekon yhteistyönä 1.8.2024 alkaen, jatkuu lukuvuonna 2025–2026. - Mynämäen lukion Turvallisesti liikenteessä -opintojakson yhteydessä opiskelijoilla mahdollisuus ajokortin suorittamiseen. 	

<p><i>Mittarit:</i> <i>Lehtijuttujen lukumäärä</i> <i>Kaksoistutkintopiskelijoiden lukumäärä</i> <i>Lukiokyselyn tulokset</i> <i>Yrittäjäkasvatusyhteistyön- ja projektien lukumäärät</i></p>	
<p>Huolehtiva ja ennakoiva kunta</p>	
<p>Tavoitteet 2025</p>	<p>Toteuma 31.12.2025</p>
<p>Opetustoimi edistää henkilöstön hyvinvointia ja kannustaa koulutuksiin:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kehityskeskustelut käydään 100 % – Hyödynnetään hankkeista saatavia koulutusmahdollisuuksia. – Kannustetaan henkilöstöä osallistumaan Eduhousen koulutuksiin – Osallistaminen yhteiseen toimintaan työyhteisössä: Säännölliset kokoukset ja tapaukset (esimerkiksi tiimi- ja rehtorikokoukset) – Henkilöstötyytyväisyyden keskiarvo hyvä, mittarina henkilöstökysely <p>Opetustoimi edistää oppilaiden ja opiskelijoiden yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Opetustilat ovat opetuskäyttöön soveltuvia. – Koulupoissaolojen systemaattinen seuranta ja analysointi – Tutor-opiskelijoiden toiminta lukiossa – Tukioppilastoiminta toimii yläkoulussa – Kummioppilastoiminta toimii alakouluissa <p>Nivelvaihteyöskentely toteutuu suunnitellusti</p> <p><i>Mittarit:</i> <i>Käydyt kehityskeskustelut %</i> <i>Henkilöstötyytyväisyyskysely</i> <i>Säännöllisten henkilöstökokousten järjestämislajaus (%)</i> <i>Poissaolodata</i> <i>Tutor-, tukioppilas- ja kummioppilastoiminnan järjestämislajaus (%)</i> <i>Kyselyt</i></p>	
<p>Yhteisöllinen ja ympäristöarvot huomioiva kunta</p>	
<p>Tavoitteet 2025</p>	<p>Toteuma 31.12.2025</p>
<p>Opetustoimi huomioi toiminnassaan ympäristökasvatuksen:</p> <p>Opetustoimen omat ympäristökasvatusprojektit ja oppimiskokonaisuudet (Hinku seitsemännellä luokalla)</p> <p>Retkeilyyn ja kotiseutuun liittyvät projektit hyväksytään koulujen lukuvuosisuunnitelmien yhteydessä. Retket ovat myös osa opetussuunnitelmaa.</p> <p><i>Mittarit:</i> <i>Opetussuunnitelman mukaisten retkien toteuttaminen (%)</i></p>	

<p>Opetustoimi edistää toiminnallaan oppilaiden ja opiskelijoiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä sekä osallisuutta: Koulu tukee hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä omassa perustoiminnassaan:</p> <ul style="list-style-type: none"> – yhteisöllinen opiskeluhoito toimii aktiivisesti – kerhotoimintaa on kaikissa kouluissa – oppimisen ja koulunkäynnin tuki toteutetaan asianmukaisesti <p>Osallisuus on tärkeä osa opetussuunnitelmaa. Jokaisella koululla toimii oppilas/opiskelijakunta.</p> <p>VERSO- ja Kiva-koulutoiminnan jatkaminen kiusaamisen ehkäisemiseksi ja oppilaiden osallistamisen tueksi.</p> <p>Opetustoiminnan kehittäminen hyödyntämällä esimerkiksi kyselyjen ja tutkimusten tuloksia.</p> <p>Kehittämishankkeet erillirahoituksella (esim. Harastamisen Suomen malli).</p> <p><i>Mittarit:</i> Hankkeiden lukumäärä Toteutuneiden toimenpiteiden seuranta (esim. oppilaskuntien kokousten lukumäärien seuranta)</p>	
---	--

Suoritteet ja tunnusluvut

510 Opetustoimi

	TP 2023	MTA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Suoritteet					
kouluja	6	6	6	6	6
oppilaita/perusopetus	753	752	747	683	663
aloituspaikkoja/lukio	70	70	70	70	70
opiskelijoita/lukio	123	170	170	170	170
muista kunnista (lukio+peru)	68	50	50	50	50
ap-ip-asiakkaat	65	60	60	60	60
Tunnusluvut*					
€/oppilas (perusopetus)	10 559	10 897	11 367	12 596	13 148
€/opiskelija (lukio)	11 267	12 141	11 284	11 426	11 571
€/ap-ip-asiakas	1763	1 988	2 382	2 396	2 465

*10/2024 tilanteen oppilas/opiskelijamäärän mukaan ja uusin oppilasmääräennuste huomioiden

Perusopetuksen koulukohtaiset yksikkökustannukset/oppilas ja oppilasmäärä

	TP 2023	oppilasmäärä	TA 2024	oppilasmäärä	TA 2025	oppilasmäärä
Aseman koulu	10 106	43	10 352	43	12 347	36
Karjalan koulu	10 713	58	11 483	58	11 528	58
Laurin koulu*	9 978	539	9 962	538	10 241	543
<i>Tarvaisten koulu</i>		19				
Tavastilan koulu	14 006	68	14 555	68	14 200	72
Pyhän koulu	9 696	45	11 447	45	14 628	38
ap/ip-asiakkaat	1 763	60	1 988	64	2 382	60

Laurin ja Tavastilan kouluissa erityisen tuen pienryhmät, jotka nostavat yksikkökustannuksia.

Henkilöstö

510 Opetustoimi

	TP 2023	MTA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
erityisluokanopettaja	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0
erityisopettaja	4,0	4,0	3,0	3,0	3,0
koulusihteeri	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
lehtori	27,0	27,0	26,0	26,0	26,0
luokanopettaja	24,0	23,0	23,0	23,0	23,0
koulunkäynninohjaaja**	28,0	29,0	29,0	29,0	29,0
rehtori	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
luokanopettaja-rehtori	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
apulaisrehtori	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
pedagoginen TVT-asiantuntija*	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
kouluvalmentaja			1,0	1,0	1,0
tuntiopettaja*	9,0	9,0	10,0	10,0	10,0
aamu- ja iltapäivätoiminta **	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Yhteensä	116,0	116,0	116,0	116,0	116,0

HUOM! Opettajista ja koulunkäynninohjaajista 6 ovat muilta kunnilta laskutettavassa toiminnassa

*pedagoginen TVT-asiantuntija on opetustoimen, varhaiskasvatuksen ja sivistyksen hallinnon yhteinen

** 9 koulunkäynninohjaajaa ovat yhdistelmätyöntekijöitä(koulu-ap/ip)

Tulosalue

Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi

Tilivelvolliset

Hyvinvointipäällikkö Anu Saarni
Kulttuuripäällikkö Viktoria Kulmala

Toiminta-ajatus

Tuottaa kustannustehokkaasti ja kuntalaisia osallistaen laadukkaita kirjasto- ja kulttuuripalveluita sekä liikunta- ja nuorisopalveluita.

Toiminta suunnitelmakaudella 2025–2027

Toimiala tuottaa hyvinvointia edistäviä vapaa-aikapalveluita kunnassa. Palvelut tuotetaan olevien resurssien puitteissa hyödyntäen aktiivista alueellista ja seudullista yhteistyötä. Suunnitelmakaudella pyritään kehittämään palvelupolkuja sekä palveluiden tuottamista taloudellisesti tehokkaampaan suuntaan. Toiminta perustuu strategiaan ja hyvinvointisuunnitelmaan.

Kirjastotoiminnan tulevan vuoden pääpaino on lukutaitotyössä ja sen edistämisessä. Eryityisesti panostetaan koulun ja kirjaston yhteistyöhön. Kulttuurityön painopiste on 3. sektorin kanssa yhteistyössä järjestettävien tapahtumien koordinoinnissa. Museo- ja arkistotyön painopisteenä on inventoinnit. Mynämäen museoiden toiminnan kehittäminen yhteistyössä kolmannen sektorin ja kuntalaisten kanssa.

Nuorten palveluissa panostetaan kohtaavaan nuorisotyöhön huomioiden nuorten haasteet. Nuorisotalotoiminnan sisältöä vahvistetaan mm. eri liikunta-, harraste-, päihde- ja teemakampanjoiden muodossa. Koulunuorisotyötä rakennetaan osaksi nuorisotyötä. Nuorten työpajan toimintaedellytyksiä kehitetään muuttuvassa toimintakentässä ja tuodaan näkyvämmäksi vaihtoehdoksi nuorille.

Liikuntapalvelut kehittävät ennaltaehkäiseviä ja terveyttä edistäviä liikuntatoimintoja sekä palveluita. Toiminnassa hyödynnetään eri valtakunnallisia sekä alueellisia kampanjoita ohjaten kuntalaisia kohti aktiivista arkea. Lisäksi tiivistetään yhteistyötä paikallisten ja alueellista toimijoiden kanssa sekä tarkastellaan toimintaa tasa-arvoisesti.

Ehkäisevää päihdetyötä edistetään toimintasuunnitelman mukaisesti sekä tiivistetään kunta ja hyvinvointialueen yhteistyötä.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

530 Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi

	TP 2023	MTA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Tuotot	241 456	259 325	284 025	284 025	284 025
Kulut	-1 456 940	-1 578 396	-1 622 907	-1 632 990	-1 643 267
Toimintakate	-1 215 484	-1 319 071	-1 338 882	-1 348 965	-1 359 242
Sisäiset tulot	8 700	8 025	8 025	8 025	8 025
Sisäiset menot	-539 810	-604 501	-654 518	-654 517	-654 517

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Kasvava, uudistuva ja vetovoimainen kunta	
Tavoitteet 2025	Toteuma 31.12.2025
<p>Sähköisten tiedotus- ja markkinointikanavien kehittäminen positiivisen imagon saamiseksi. Henkilöstön koulutuksen järjestäminen sekä vapaa-aikapalveluiden viestintä nivotaan osaksi koko kunnan vuosisuunnitelmaa. <i>Mittari: vuosikello</i></p> <p>Kirjaston ja koulun lukutaitotyön vakiinnuttaminen. <i>Mittari: koko kunnan lukutaitovuosikello ja osallistujamäärät</i></p> <p>Mynämäen museo- ja arkistokokoelmien inventoinnin aloitus. <i>Mittari: Mynämäen museon 30 % esi- neistöstä on läpikäyty ja kirjattu Aina-järjestelmään.</i></p> <p>Mynämäen museoiden toiminnan kehittäminen yhteistyössä kolmannen sektorin ja kuntalaisten kanssa. <i>Mittari: perustetaan yhteistyötoimikunta museolle (Karjala).</i></p> <p>Harrastamisen Suomen mallin toiminnan laajentaminen osaksi lasten- ja nuorten viikoittaista vapaa-aikaa. Mahdollistetaan jokaiselle koululla maksutonta harrastustoimintaa. <i>Mittari: osallistujapro-sentti.</i></p> <p>Nuorten työpajatoiminnan palveluketjun uudistaminen. Toteutetaan kehittämistä kohti työllisyyteen tähtäävää kokonaisuutta TE24 uudistuksen myötä. <i>Mittari: asiakkuusmäärät. Tavoiteluku: 30 nuorta.</i></p> <p>Nuodo-järjestelmän käyttöönotto nuorisopalveluissa. <i>Mittari: siirtymisprosessi valmis</i></p>	
huolehtiva ja ennakoiva kunta	
Tavoitteet 2025	Toteuma 31.12.2025

<p>Henkilöstön työhyvinvointiin panostaminen <i>Mittari: henkilöstön työhyvinvointimittarin tulokset</i></p> <p>Työkäisten ja ikäihmisten liikuntaneuvontapalvelun kehittäminen ja käyttöönotto. <i>Mittari: käyttöönoton toteutuminen ja asiakasmäärät</i></p> <p>Uimahallipalveluiden tuottaminen matalan kynnyksen liikuntapalveluna. Palveluiden profilointi <i>Mittari: Käyntimäärien nousu</i></p> <p>Lasten uimataitoa lisäävien palveluiden tuottaminen. Uimakoulu- ja uimakerhotoiminnan laajentaminen <i>Mittari: osallistujamäärien kasvu Tavoite: 5000 hlö esiopetus- ja koululaisuintia</i></p> <p>Tarkastellaan avustusjärjestelmää kokonaisvaltaisesti. <i>Mittari: avustusjärjestelmän tarkastelu sekä valmis suunnitelma toteutukseen vuodelle 2026.</i></p>	
<p>Yhteisöllinen ja ympäristöarvot huomioiva kunta</p>	
<p>Tavoitteet 2025</p>	<p>Toteuma 31.12.2025</p>
<p>Järjestetään ja koordinoidaan yhteistyökumppanien kanssa teemaviikkoja vuoden aikana. Painopiste – valtakunnalliset viikot mm. Lasten kulttuuriviikko, Mynämäki-viikko, Luonto lainassa -kirjastoviikko, Senioriviikko, Liikkuen läpi vuoden -kampanja, Ehkäisevän päihdetyön viikko. <i>Mittari: Toteutetaan vähintään kuusi eri teemaviikkoa vuoden aikana.</i></p> <p>Sähköisen tilavarausjärjestelmän (Julius) käyttöönotto (laajennetaan käyttöönotto kaikkiin kunnan vuokrattaviin vapaa-aikatiloihin). <i>Mittari: siirtymisprosessi valmis</i></p> <p>Toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan ympäristöarvot soveltuvin osin Tavoite: ympäristöarvot ja ympäristökasvatus huomioitu toiminnassa. Jätteiden lajittelu vapaa-ajan toiminnan kiinteistöissä.</p>	

Suoritteet ja tunnusluvut

530 Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi

	TP 2023	MTA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Suoritteet					
nuorisotiloja	2	2	2	2	2
kävijöitä	5 040	4 600	5 100	5 100	5 100
Kävijät uimahalli+pacesali	15 747	19 000	19 000	19 000	19 000
kävijät kuntosalit	14 256	11 000	13 000	13 000	13 000
liikuntatilat	11	11	11	11	11
kirjastot	2	2	2	2	2
museot	4	4	4	4	4
palvelutunnit (kult.yht.)	5050	6 770	6700	6700	6700
kävijät (kult.yhd.)	32 000	39 000	39 000	40 000	40 000
Tunnusluvut					
nuorisotyö €/asukas**	32	36	50	50	50
liikunta €/asukas	51	44	40	47	47
Uimahalli €/asukas			28	28	28
kirjasto €/asukas	43	45	57	57	57
kulttuuri €/asukas	3	5	7	7	7

*sis. Mynämäen eskari- ja koululaisuinnit n. 1700 krt ja ulkopaikkakuntalaiset n. 1600 krt.

** sis. avoimen nuorisotyön, etsivä nuorisotyön, nuorten pajatoiminnan sekä nuorten työllistämisen

Henkilöstö

530 Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi

	TP 2023	MTA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
kulttuuripäällikkö	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
kirjastovirkailija	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
museopedagogi*	0,0	0,0	0,2	0,2	0,2
hyvinvointipäällikkö	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
vapaa-aikaohjaaja	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
ohjaaja nuorisotilat**	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
uimahallin valvoja	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
ikäihmisten vapaa-aikakoordinaattori***		1,0	1,0		
koulunuorisotyöntekijä***			1,0		
kunnan maahanmuutto ja kotoutuminen		0,5			
nuorten työpajaohjaaja	1,0	1,0	1,5	2,0	2,0
Yhteensä	10,0	10,5	12,7	11,2	11,2

* kokeilu / museohoitajan eläköityminen

** tuntityötä 10 h / vko

***hankerahoitus 2023-2025

SIVISTYSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ

	TP 2023	MTA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Tuotot	1 722 599	1 449 325	1 511 525	1 511 525	1 511 525
Kulut	-17 724 657	-18 384 068	-18 746 848	-18 963 951	-19 189 167
Toimintakate	-16 002 058	-16 934 743	-17 235 323	-17 452 426	-17 677 642
Sisäiset tulot	15 946	8 025	8 025	8 025	8 025
Sisäiset menot	-3 169 904	-3 528 395	-3 691 132	-3 691 132	-3 691 132

4.2.1 Sivistyslautakunnan tuloslaskelma

TULOSLASKELMA ulkoiset ja sisäiset	TP 2023	MTA 2024	TA 2025	ero ed vuosi	TS 2026	ero ed vuosi	TS 2027	ero ed vuosi
Toimintatuotot	1 722 598	1 449 325	1 511 525	4,3	1 511 525	0,0	1 511 525	0,0
Myyntituotot	775 453	793 925	789 025	-0,6	789 025	0,0	789 025	0,0
Maksutuotot	391 312	315 900	304 500	-3,6	304 500	0,0	304 500	0,0
Tuet ja avustukset	519 996	329 000	400 000	21,6	400 000	0,0	400 000	0,0
Muut toimintatuotot	35 837	10 500	18 000	71,4	18 000	0,0	18 000	0,0
Toimintakulut	-17 724 658	-18 384 067	-18 746 848	2,0	-18 963 951	1,2	-19 189 167	1,2
Henkilöstökulut	-11 049 568	-11 029 692	-11 279 686	2,3	-11 497 289	1,9	-11 722 505	2,0
Palkat ja palkkiot	-8 787 308	-8 939 185	-9 212 288	3,1	-9 393 955	2,0	-9 581 983	2,0
Henkilösivukulut	-2 262 260	-2 090 507	-2 067 398	-1,1	-2 103 334	1,7	-2 140 522	1,8
Eläkekulut	-1 791 905	-1 752 974	-1 765 162	0,7	-1 795 134	1,7	-1 826 160	1,7
Muut henkilösivukulut	-470 355	-337 533	-302 236	-10,5	-308 200	2,0	-314 362	2,0
Palvelujen ostot	-3 641 231	-3 845 374	-3 852 847	0,2	-3 852 347	0,0	-3 852 347	0,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-418 029	-513 851	-473 851	-7,8	-473 851	0,0	-473 851	0,0
Avustukset	-336 345	-388 000	-366 600	-5,5	-366 600	0,0	-366 600	0,0
Muut toimintakulut	-2 279 485	-2 607 150	-2 773 864	6,4	-2 773 864	0,0	-2 773 864	0,0
Toimintakate	-16 002 060	-16 934 742	-17 235 323	101,8	-17 452 426	1,3	-17 677 642	1,3

4.3 Tekninen lautakunta

Tulosalue Teknisen toimen hallinto

Tilivelvolliset Tekninen johtaja Jaakko Kurvinen

Toiminta-ajatus Tekninen toimiala vastaa kunnan maankäytön suunnittelusta, infran suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta, tilahallinnosta, kiinteistöjen hoidosta, puhtaanapito- ja ruokapalvelusta, rakennusvalvonnasta ja ympäristöasioista.

Tavoitteena on toimintojen kehittäminen ja ylläpitäminen siten, että luodaan turvallinen ja viihtyisä asuinympäristö kaikille kuntalaisille sekä tarjotaan hyvät toimintaedellytykset elinkeinoelämälle.

Teknisen- ja sivistyslautakunnan välistä yhteistyötä ja vuoropuhelua vahvistetaan mm. yhteisellä iltakoululla.

Toiminta suunnitelmakaudella 2025–2027

Työpäällikön tehtävien organisointi vuoden 2025 alusta.

Joukkoliikenne ja talkooavustukset sisältyvät tähän kustannuspaikkaan.

Tehostetaan organisaation sisäistä yhteistyötä ja tiedottamista. Kehitetään investointien ja kunnossapitoprojektien prosesseja (laatu, aikataulu ja kustannustehokkuus). Hyödynnetään sähköisiä kiinteistönpito-ohjelmia.

Selvitetään vaihtoehtoja uudeksi paikkatieto-ohjelmistoksi.

Kunnan omaisuuden hallinta, energian käytön ja tilojen tehostaminen ovat keskeisimmät kehityskohteet.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

700 Teknisen toimen hallinto

	TP 2023	MTA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Tuotot	66 437	58 850	50 000	50 000	50 000
Kulut	-614 606	-610 632	-561 426	-582 263	-586 687
Toimintakate	-548 169	-551 782	-511 426	-532 263	-536 687
Sisäiset tulot	0	0	0	0	0
Sisäiset menot	-13 258	-12 966	-15 071	-15 071	-15 071

Henkilöstö

700 Teknisen toimen hallinto

	TP 2023	MTA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
tekninen johtaja	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
toimistosiihteeri*	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Yhteensä	2,0	3,0	3,0	3,0	3,0

* Yksi toimistosiihteeri siirretty Rakennusvalvonta -tulosalueelta

Tulosalue	Tilalaitos
Tilivelvolliset	Tekninen johtaja Jaakko Kurvinen
Toiminta-ajatus	Hoitaa keskitetysti kunnan kiinteistöjen kunnossapidon, puhtaanapito- ja ruokapalvelun.

Toiminta suunnitelmakaudella 2025–2027

Toiminnan tavoitteena on tilojen tehokas ja turvallinen käyttö.

Hyödynnetään tilatietojärjestelmää ja kiinteistöjen sähköistä huoltokirjaohjelmaa. Kunnan kiinteistöille laaditaan kunnossapitosuunnitelma.

Tilojen korjauksiin ja kunnossapitoon sekä energiatehokkuuteen panostetaan talousarvion puitteissa.

Tilojen käyttöastetta pyritään nostamaan. Kunnan ydintoimintaan kuulumattomia kiinteistöjä realisoidaan. Tyhjenevät ja käyttämättömät tilat realisoidaan.

Tehostetaan organisaation sisäistä yhteistyötä ja tiedottamista. Kehitetään investointien ja kunnossapitoprojektien prosesseja (laatu, aikataulu ja kustannustehokkuus).

Kiinteistöautomaatiojärjestelmiä päivitetään.

Sisäilmatyön organisointia ja resursointia jatketaan mm. säännöllisillä sisäilmatyöryhmän kokouksilla.

Kaikkien kohteiden siivouksen resursointi perustuu konsultin tekemään siivoustyömäärämitoitukseen.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

730 Tilalaitos

	TP 2023	MTA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Tuotot	4 689 535	4 695 522	4 857 994	4 857 994	4 857 994
Kulut	-4 766 152	-4 519 305	-4 296 530	-4 663 457	-4 703 139
Toimintakate	-76 617	176 217	561 464	194 537	154 855
Sisäiset tulot	3 012 146	3 346 253	3 511 613	3 511 613	3 511 613
Sisäiset menot	-32 899	-26 146	-26 688	-26 688	-26 688

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Kasvava, uudistuva ja vetovoimainen kunta	
Tavoitteet 2025	Toteuma 31.12.2025
Tilat pidetään kunnossa ja ajantasaisina. Ylimääräisestä ja tarpeettomasta kiinteistökanasta pyritään pääsemään eroon. Pyritään tarjoamaan käyttäjäasiakkaille puhtaus- tasoltaan tarkoituksenmukaiset tilat.	

Laadukkaita ja ravitsemuksellisesti täysipainoisia ruokapalveluita tuotetaan tehokkaasti ja taloudellisesti.	
Huolehtiva ja ennakoiva kunta	
Tavoitteet 2025	Toteuma 31.12.2025
Tilalaitoksen henkilöstö vastaa omalta osaltaan kunnan rakennusomaisuuden kunnan ja arvon säilymisestä.	
Yhteisöllinen ja ympäristöarvot huomioiva kunta	
Tavoitteet 2025	Toteuma 31.12.2025
<p>Kiinteistöjen energiankulutus pidetään mahdollisimman optimaalisena.</p> <p>Kiinteistöissä kierrätetään jätteet mahdollisuuksien mukaan, lisätään muovijäteastioita.</p> <p>Vedenkäytön optimoimiseen kiinnitetään huomiota. Esim. pestään vain täysisiä koneellisia pyykkiä/korillisia astioita.</p> <p>Saneerausten yhteydessä kiinteistöihin lisätään sähköiset hanat, saadaan vähennettyä veden kulutusta.</p>	

Hinku-toimenpiteet merkitty vihreällä.

Suoritteet ja tunnusluvut

730 Tilalaitos

	TP 2023	MTA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Suoritteet					
Kiinteistöt kunnan hallinnassa k-m ² **)	44 017	43 217	43 407	43 407	43 407
Siivottavat kiinteistöt k-m ² *)	38 626	37 906	37 906	37 906	37 906
Tuotettavien aterioiden lkm/a	362 700	355 800	355 800	355 500	355 500
Keittiöiden toimipisteet lkm*)	8	8	8	8	8
Tunnusluvut					
Kiinteistöt kunnan hallinnassa €/k-m ²	70,43	71,73	71,42	71,42	71,42
Aterian hinta keskimäärin €	3,43	3,50	3,55	3,55	3,55

*) Siivottavat kiinteistöt ja toimipisteiden määrä vähenee.

**) Luvut tarkistettu, 2024 lähtien lisätty Laurin koulun laajennuksen lisäneliöt ja vähennetty Fortum 720 m²

Henkilöstö

730 Tilalaitos

	TP 2023	MTA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
kiinteistöpäällikkö	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0
kunnossapidon työnjohtaja	0,0	1,0	1,0	1,0	1,0
ruokapalvelupäällikkö	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
siivoustyönohjaaja	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
resurssihenkilö	0,0	0,0	1,0	1,0	1,0
kirvesmies	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0
laitoshuoltaja*	19,5	20,0	19,5	19,5	19,5
kiinteistönhoitaja	4,0	4,0	3,0	3,0	3,0
huoltohenkilö	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
kentänhoitaja*			2,0	2,0	2,0
laitoshuoltaja (yhdistelmätyöntekijä)	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
emäntä*	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
keittäjä*	10,0	11,5	11,0	11,0	11,0
ravitsemustyöntekijä*	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0
keittäjä-siivoaja-talonmies	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
(* = SOTE - UUDISTUS k-s-t toimi laitoshuoltajaksi)					
Yhteensä	47,0	45,0	46,0	46,0	46,0

Tulosalue**Infra****Tilivelvolliset**

Työpäällikkö

Toiminta-ajatus

Infra tulosalue vastaa yleisten alueiden, katujen ja väylien, urheilukenttien sekä kunnan metsien hoidosta ja ylläpidosta. Tulosalue sisältää yksityisteiden avustusmäärärahat.

Toiminta suunnitelmakaudella 2025–2027

Tulosalue järjestää palvelut katujen, väylien, puistojen, urheilukenttien ja muiden yleisten alueiden rakentamiseen, kunnossapitoon ja hoitoon.

Tavoitteena on infraomaisuuden ylläpito vähintään nykyisellä hoitotasolla.

Kunnan leikkipuistoverkosto optimoidaan perustuen leikkipuistoselvitykseen ja leikkipuistojen turvallisuutta kehitetään.

Kevyenliikenteen verkostosta tehdään kehittämissuunnitelma.

Katuvaloinvestointien vaikuttavuus- ja turvallisuusarviointia varten luodaan kriteeristö, jossa huomioidaan voimassa oleva liikenneturvallisuussuunnitelma.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

760 Infra

	TP 2023	MTA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Tuotot	204 440	194 319	187 970	187 970	187 970
Kulut	-816 248	-796 557	-728 568	-859 750	-867 994
Toimintakate	-611 808	-602 238	-540 598	-671 780	-680 024
Sisäiset tulot	116 227	128 919	127 170	127 170	127 170
Sisäiset menot	0	0	0	0	0

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Kasvava, uudistuva ja vetovoimainen kunta	
Tavoitteet 2025	Toteuma 31.12.2025
Ruotsinpellon kunnallistekniikan osan 1 valmistuminen. Roukkulin teollisuusalueen laajennuksen toteutuminen.	
Huolehtiva ja ennakoiva kunta	
Tavoitteet 2025	Toteuma 31.12.2025
Kevyenliikenteenväylät pidetään kunnossa ja uusien tarvetta selvitetään. Teiden asfaltointeja tehdään määrärahojen puitteissa. Hulevesimallinnuksen mukaisten toimenpiteiden aloittaminen. Torialueen tulevat muutokset.	
Yhteisöllinen ja ympäristöarvot huomioiva kunta	
Tavoitteet 2025	Toteuma 31.12.2025
Muutetaan katuvalaistusta ja ulkoliikuntapaikkojen valaistusta LED-valoihin, joilla saadaan energiasäästöä.	

Hinku-toimenpiteet merkitty vihreällä.

Suoritteet ja tunnusluvut

760 Infra

	TP 2023	MTA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Suoritteet					
Kaavatiet, km	49	49	50	51	52
Keyenliikenteenväylät, km	29	29	34	37	39
Yksityistiet, avustettavat km	242	247	270	270	270
Puistot, ha	26	26	26	26	27
Tievalot kpl	1 950	1 960	1 960	2 000	2 000

Henkilöstö**760 Infra**

	TP 2023	MTA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
työpäällikkö	0,5	0,5	1,0	1,0	1,0
kentänhoitaja*	2,0	2,0	0,0	0,0	0,0
huoltomies	4,0	3,0	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	6,5	5,5	1,0	1,0	1,0

*Siirretty Tilalaitos -tulosalueelle

Tulosalue**Rakennusvalvonta ja ympäristötoimi****Tilivelvolliset**

Rakennustarkastaja Annika Heikola

Toiminta-ajatus

Tehtävänä on tuottaa rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojelupalveluja, valvoa kaavojen, rakentamisen ja ympäristönsuojelun säädösten noudattamista. Huolehtia rakentamista, ympäristöä ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelystä sekä niihin liittyvästä ennakko-ohjauksesta, neuvonnasta ja valvonnasta sekä lisäksi osalltään valvoa rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa ja hoitoa kuin niistä on säädetty.

Toiminta suunnitelmakaudella 2025–2027

Rakentamislaki muuttaa lupajärjestelmää vuoden 2025 alusta alkaen ja lupamäärä laskee oleellisesti. Toimenpideilmoitusmenettely ja toimenpideluvat jäävät kokonaan pois. Muutos laskee lupamaksujen tuottoja.

Kiinteistökartoitusta jatketaan, vaatii työjärjestelyjä.

Mynämäen kunta tuottaa ympäristönsuojelun viranomaispalvelun Ruskon, ja Nousiainen alueella. Uusi yhteistoimintasopimus kolmen kunnan kesken tulee voimaan 1.1.2025. Yhteistoiminta-alueella työskentelee kaksi ympäristötarkastajaa.

Maa-ainestaksan, ympäristönsuojelun ja rakennusvalvonnan taksan päivittäminen.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

780 Rakennusvalvonta ja ympäristötoimi

	TP 2023	MTA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Tuotot	159 465	203 163	133 623	133 623	133 623
Kulut	-260 072	-337 255	-289 581	-293 326	-297 148
Toimintakate	-100 607	-134 092	-155 958	-159 703	-163 525
Sisäiset tulot	2 203	0	0	0	0
Sisäiset menot	-15 471	-17 273	-18 677	-18 677	-18 677

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Kasvava, uudistuva ja vetovoimainen kunta	
Tavoitteet 2025	Toteuma 31.12.2025
<p>Sähköisen asiointin kehittäminen.</p> <p>Valvonta- ja tarkastustaksat päivitetään säännöllisesti.</p> <p>Pidetään ajan tasalla ympäristönsuojelumääräykset ja rakennusjärjestys.</p>	
Huolehtiva ja ennakoiva kunta	
Tavoitteet 2025	Toteuma 31.12.2025
<p>Pidetään rakennusvalvonta hyvällä tasolla, jolla mahdollistetaan sujuva rakentaminen.</p> <p>Varmistetaan ympäristönsuojelun riittävät resurssit, jotta ympäristö saadaan pidettyä puhtaana ja turvallisena.</p> <p>Kiinteistöinventoinnin jatkaminen.</p>	
Yhteisöllinen ja ympäristöarvot huomioiva kunta	
Tavoitteet 2025	Toteuma 31.12.2025
<p>Ympäristönsuojelun yhteistyön jatkaminen kolmen kunnan kesken.</p> <p>Osallistutaan alan koulutuksiin ja seurataan lakimuutoksia.</p>	

Suoritteet ja tunnusluvut

780 Rakennusvalvonta ja ympäristötoimi

	TP 2023	MTA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Tunnusluvut					
<i>Rakennusvalvonta:</i>					
Rakennusluvut ja ilmoitukset	112	100	60	60	50
tarkastukset ja valvonta	194	180	150	120	100
rakennettu kerrosala m ²	2 129	9 000	3 000	3 000	3 000
<i>Ympäristönsuojelu</i>					
Luvat, ilmoitukset ja rekisteröinnit	30	4	32	30	30
tarkastukset ja valvonta	157	70	157	157	157
lausunnot	6	10	12	12	12

Henkilöstö

780 Rakennusvalvonta ja ympäristötoimi

	TP 2023	MTA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
rakennustarkastaja	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
toimistosihteeri*	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ympäristösihteeri	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ympäristötarkastaja		2,0	2,0	2,0	2,0
Yhteensä	4,0	3,0	3,0	3,0	3,0

* Yksi toimistosihteeri siirretty Teknisen hallinto -tulosalueelle

TEKNINEN LAUTAKUNTA YHTEENSÄ

Tekninen lautakunta yhteensä

	TP 2023	MTA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Tuotot	5 119 877	5 151 854	5 229 587	5 229 587	5 229 587
Kulut	-6 457 078	-6 263 749	-5 876 105	-6 398 796	-6 454 968
Toimintakate	-1 337 201	-1 111 895	-646 518	-1 169 209	-1 225 381
Sisäiset tulot	3 130 576	3 475 172	3 638 783	3 638 783	3 638 783
Sisäiset menot	-61 628	-56 385	-60 436	-60 436	-60 436

4.3.1 Teknisen lautakunnan tuloslaskelma

TALOUSARVIO 2025 JA -SUUNNITELMA 2026–2027

TULOSLASKELMA ulkoiset ja sisäiset	TP 2023	MTA 2024	TA 2025	ero ed vuosi	TS 2026	ero ed vuosi	TS 2027	ero ed vuosi
Toimintatuotot	5 119 877	5 151 854	5 229 587	1,5	5 229 587	0,0	5 229 587	0,0
Myyntituotot	1 364 557	1 348 583	1 232 923	-8,6	1 232 923	0,0	1 232 923	0,0
Maksutuotot	49 992	60 000	50 000	-16,7	50 000	0,0	50 000	0,0
Tuet ja avustukset	57 512	20 884	340	-98,4	340	0,0	340	0,0
Muut toimintatuotot	3 647 816	3 722 387	3 946 324	6,0	3 946 324	0,0	3 946 324	0,0
Toimintakulut	-6 457 077	-6 263 750	-5 876 106	-6,2	-6 398 796	8,9	-6 454 968	0,9
Henkilöstökulut	-2 484 158	-2 602 674	-2 508 186	-3,6	-2 557 159	2,0	-2 607 106	2,0
Palkat ja palkkiot	-1 995 307	-2 109 797	-2 044 518	-3,1	-2 085 411	2,0	-2 127 122	2,0
Henkilösivukulut	-488 851	-492 877	-463 668	-5,9	-471 748	1,7	-479 984	1,7
Eläkekulut	-406 193	-413 888	-397 165	-4,0	-403 912	1,7	-410 794	1,7
Muut henkilösivukulut	-82 658	-78 989	-66 503	-15,8	-67 836	2,0	-69 190	2,0
Palvelujen ostot	-1 385 348	-1 120 879	-976 240	-12,9	-1 250 481	28,1	-1 252 481	0,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 777 869	-1 728 631	-1 647 273	-4,7	-1 846 749	12,1	-1 850 974	0,2
Avustukset	-266 333	-263 400	-273 000	3,6	-273 000	0,0	-273 000	0,0
Muut toimintakulut	-543 369	-548 166	-471 407	-14,0	-471 407	0,0	-471 407	0,0
Toimintakate	-1 337 200	-1 111 896	-646 519	-41,9	-1 169 209	80,8	-1 225 381	4,8

5 MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN YHTEENVETO

		Määrärahat	Tuloarviot
KÄYTTÖTALOUSOSA			
Keskusvaalilautakunta	B	29 499	4 000
Tarkastuslautakunta	B	17 959	
Yleishallinto	B	1 737 488	599 000
Elinvoima	B	1 327 058	36 000
Sivistystoimen hallinto	B	248 836	
Varhaiskasvatus	B	5 907 263	249 500
Opetustoimi	B	10 967 842	978 000
Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi	B	1 622 907	284 025
Teknisen toimen hallinto	B	561 426	50 000
Tilalaitos	B	4 296 530	4 857 994
Infra	B	728 568	187 970
Rakennusvalvonta ja ympäristötoimi	B	289 581	133 623
Yhteensä		27 734 957	7 380 112
TULOSLASKELMAOSA			
Verotulot	B		18 260 000
Valtionosuudet	B		4 417 430
Korkotulot	B		60 000
Muut rahoitustulot	B		32 000
Korkokulut	B	1 000 000	
Muut rahoitusmenot	B	3 000	
Satunnaiset erät	B		
Yhteensä		1 003 000	22 769 430
INVESTOINTIOSA			
Talonrakennus	B	175 000	
Infrastrukturi	B	657 000	
Irtain omaisuus	N	390 000	
Kiinteä omaisuus	N	150 000	
Yhteensä		1 372 000	
RAHOITUSOSA			
Antolainasaamisten lisäys	B		50 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B		3 900 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	3 500 000	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	N		
Yhteensä		3 500 000	3 950 000
TALOUSARVION LOPPUSUMMA		33 609 957	34 099 542

N = nettositova

B = bruttositova

6 TULOSLASKELMAOSA

TULOSLASKELMA ulkoiset ja sisäiset	TP 2023	MTA 2024	TA 2025	ero ed vuosi	TS 2026	ero ed vuosi	TS 2027	ero ed vuosi
Toimintatuotot	7 678 611	7 219 179	7 380 113	2,2	7 076 112	-4,1	7 089 112	0,2
Myyntituotot	2 524 699	2 331 508	2 206 948	-5,3	2 206 948	0,0	2 206 948	0,0
Maksutuotot	441 304	375 900	354 500	-5,7	354 500	0,0	354 500	0,0
Tuet ja avustukset	597 163	374 884	404 340	7,9	400 340	-1,0	413 340	3,2
Muut toimintatuotot	4 115 445	4 136 887	4 414 325	6,7	4 114 324	-6,8	4 114 324	0,0
Toimintakulut	-26 320 874	-26 982 212	-27 734 958	2,8	-28 462 532	2,6	-28 770 160	1,1
Henkilöstökulut	-14 314 122	-14 526 844	-14 692 348	1,1	-14 956 306	1,8	-15 252 809	2,0
Palkat ja palkkiot	-11 377 276	-11 727 688	-11 955 064	1,9	-12 174 285	1,8	-12 421 837	2,0
Henkilösivukulut	-2 936 846	-2 799 156	-2 737 284	-2,2	-2 782 021	1,6	-2 830 972	1,8
Eläkekulut	-2 355 120	-2 358 788	-2 347 199	-0,5	-2 384 522	1,6	-2 425 369	1,7
Muut henkilösivukulut	-581 726	-440 368	-390 085	-11,4	-397 499	1,9	-405 603	2,0
Palvelujen ostot	-5 702 507	-5 945 053	-6 129 429	3,1	-6 395 969	4,3	-6 399 969	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 221 010	-2 260 382	-2 134 924	-5,6	-2 332 000	9,2	-2 339 225	0,3
Avustukset	-1 025 772	-1 004 700	-1 436 103	42,9	-1 436 103	0,0	-1 436 103	0,0
Muut toimintakulut	-3 057 463	-3 245 233	-3 342 154	3,0	-3 342 154	0,0	-3 342 054	0,0
Toimintakate	-18 642 263	-19 763 033	-20 354 845	103,0	-21 386 420	5,1	-21 681 048	1,4
Verotulot	17 075 361	17 100 000	18 260 000	6,8	19 844 000	8,7	20 283 000	2,2
Kunnan tulovero	13 935 415	14 012 000	14 775 000	5,4	16 305 000	10,4	16 685 000	2,3
Kiinteistövero	1 953 019	2 075 000	2 454 000	18,3	2 454 000	0,0	2 454 000	0,0
Osuus yhteisöverosta	1 186 927	1 013 000	1 031 000	1,8	1 085 000	5,2	1 144 000	5,4
Valtionosuudet	4 102 394	3 854 823	4 417 430	14,6	4 417 430	0,0	4 417 430	0,0
Rahoitustuotot ja -kulut	-985 861	-978 000	-911 000	-6,9	-911 000	0,0	-911 000	0,0
Korkotuotot	70 847	10 000	60 000	500,0	60 000	0,0	60 000	
Muut rahoitustuotot	40 371	17 000	32 000	88,2	32 000	0,0	32 000	0,0
Korkokulut	-1 092 219	-1 000 000	-1 000 000	0,0	-1 000 000	0,0	-1 000 000	0,0
Muut rahoituskulut	-4 860	-5 000	-3 000	-40,0	-3 000	0,0	-3 000	0,0
Vuosikate	1 549 631	213 790	1 411 585		1 964 010	39,1	2 108 382	7,4
Poistot ja arvон alentumiset	-2 054 309	-2 100 000	-2 400 000	14,3	-2 400 000		-2 400 000	0,0
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 054 309	-2 100 000	-2 400 000	14,3	-2 400 000		-2 400 000	0,0
Kertaluonteiset poistot								
Satunnaiset erät		0						
Satunnaiset tuotot								
Satunnaiset kulut								
Tilikauden tulos	-504 678	-1 886 210	-988 415	-47,6	-435 990	-55,9	-291 618	-33,1
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys(+)	48 330							
Varausten lisäys(-) tai vähennys (+)								
Rahastojen lisäys(-) tai	155							
Tilikauden ylijäämä(alijäämä)	-456 193	-1 886 210	-988 415	-47,6	-435 990	-55,9	-291 618	-33,1

TALOUSARVIO 2025 JA -SUUNNITELMA 2026–2027

TULOSLASKELMA ulkoiset	TP 2023	MTA 2024	TA 2025	ero ed vuosi	TS 2026	ero ed vuosi	TS 2027	ero ed vuosi
Toimintatuotot	4 217 810	3 592 982	3 584 304	-0,2	3 280 304	-8,5	3 293 304	0,4
Myyntituotot	1 081 691	1 048 433	911 763	-13,0	911 763	0,0	911 763	0,0
Maksutuotot	430 402	375 900	354 500	-5,7	354 500	0,0	354 500	0,0
Tuet ja avustukset	597 163	374 884	404 340	7,9	400 340	-1,0	413 340	3,2
Muut toimintatuotot	2 108 554	1 793 765	1 913 701	6,7	1 613 701	-15,7	1 613 701	0,0
Toimintakulut	-22 860 072	-23 356 015	-23 939 150	2,5	-24 666 627	3,0	-24 974 355	1,2
Henkilöstökulut	-14 314 122	-14 526 844	-14 692 348	1,1	-14 956 306	1,8	-15 252 809	2,0
Palkat ja palkkiot	-11 377 276	-11 727 688	-11 955 064	1,9	-12 174 285	1,8	-12 421 837	2,0
Henkilösivukulut	-2 936 846	-2 799 156	-2 737 284	-2,2	-2 782 021	1,6	-2 830 972	1,8
Eläkekulut	-2 355 120	-2 358 788	-2 347 199	-0,5	-2 384 522	1,6	-2 425 369	1,7
Muut henkilösivukulut	-581 726	-440 368	-390 085	-11,4	-397 499	1,9	-405 603	2,0
Palvelujen ostot	-4 255 162	-4 661 978	-4 834 244	3,7	-5 100 787	5,5	-5 104 787	0,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 206 914	-2 260 382	-2 134 924	-5,6	-2 332 000	9,2	-2 339 225	0,3
Avustukset	-1 025 772	-1 004 700	-1 436 103	42,9	-1 436 103	0,0	-1 436 103	0,0
Muut toimintakulut	-1 058 102	-902 111	-841 531	-6,7	-841 431	0,0	-841 431	0,0
Toimintakate	-18 642 262	-19 763 033	-20 354 846	103,0	-21 386 323	5,1	-21 681 051	1,4
Verotulot	17 075 361	17 100 000	18 260 000	6,8	19 844 000	8,7	20 283 000	2,2
Kunnan tulovero	13 935 415	14 012 000	14 775 000	5,4	16 305 000	10,4	16 685 000	2,3
Kiinteistövero	1 953 019	2 075 000	2 454 000	18,3	2 454 000	0,0	2 454 000	0,0
Osuus yhteisöverosta	1 186 927	1 013 000	1 031 000	1,8	1 085 000	5,2	1 144 000	5,4
Valtionosuudet	4 102 394	3 854 823	4 417 430	14,6	4 417 430	0,0	4 417 430	0,0
Rahoitustuotot ja -kulut	-985 861	-978 000	-911 000	-6,9	-911 000	0,0	-911 000	0,0
Korkotuotot	70 847	10 000	60 000	500,0	60 000	0,0	60 000	
Muut rahoitustuotot	40 371	17 000	32 000	88,2	32 000	0,0	32 000	0,0
Korkokulut	-1 092 219	-1 000 000	-1 000 000	0,0	-1 000 000	0,0	-1 000 000	0,0
Muut rahoituskulut	-4 860	-5 000	-3 000	-40,0	-3 000	0,0	-3 000	0,0
Vuosikate	1 549 632	213 790	1 411 584		1 964 107	39,1	2 108 379	7,3
Poistot ja arvон alentumiset	-2 054 309	-2 100 000	-2 400 000	14,3	-2 400 000		-2 400 000	0,0
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 054 309	-2 100 000	-2 400 000	14,3	-2 400 000		-2 400 000	0,0
Kertaluonteiset poistot								
Satunnaiset erät		0						
Satunnaiset tuotot								
Satunnaiset kulut								
Tilikauden tulos	-504 677	-1 886 210	-988 416	-47,6	-435 893	-55,9	-291 621	-33,1
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys(+)	48 330							
Varausten lisäys(-) tai vähennys (+)								
Rahastojen lisäys(-) tai	155							
Tilikauden ylijäämä(alijäämä)	-456 192	-1 886 210	-988 416	-47,6	-435 893	-55,9	-291 621	-33,1

7 INVESTOINTIOSA

Projekti-numero	Projektin nimi/sisältö	Lisätieto	Hankkeen kokonais-kustannus-arvio, euroa	TA 2025 euroa	TS 2026 euroa	TS 2027 euroa	TS 2028 euroa
TALONRAKENNUS				175 000	1 230 000	570 000	3 500 000
9301	Laurin koulun saneeraus	***	15 500 000	60 000	740 000		
UUSI	Mietola, katto julkisivu ja viemärit	**	350 000				
9227	Kuivelakodin muutokset (henkilökunnan sosiaalitytöt)		100 000		100 000		
9306	Vanhan Lizeliuksen purun valmistelu, (Kuivelakodin seinä)		240 000		40 000	200 000	
9224	Mynämäen paloasema, rakenteelliset korjaukset (mm. viemäri)		130 000		100 000	30 000	
9225	Mietoisten paloasema, julkisivu- ja ikkunakorjaus		40 000			40 000	
9113	Mietoisten paloasema, varavoimajärjestelyt		15 000		15 000		
9228	Kunnantalon ja Vaahteramäen pk pihan valaistus		40 000		40 000		
9045	Vanhan puuosaston ratkaisu, SYKE uusiokäyttökohde		110 000		10 000	100 000	
9116	Tavastilan koulun kehittäminen		50 000		50 000		
9114	Tavastilan koulun pihakatos		25 000	25 000			
9117	Lukion peruskorjaus		3 830 000	30 000	100 000	200 000	3 500 000
9214	Aseman koulun sisäseinien maalaus		15 000		15 000		
9067	Aarlahden alue		20 000		20 000		
UUSI	Varikon katon korjaus		50 000	50 000			
UUSI	Karjalan koulun roskakatoksille lukittava katos		10 000	10 000			
INFRASTRUKTUURI				657 000	975 000	995 000	995 000
LIIKENNEVÄYLÄT				350 000	700 000	485 000	680 000
Tulot							
9310	Virastotien ja Torikujan liikennejärjestelyt, infra (mm. torirakenteet)	**	350 000	250 000	100 000		
9015	Hiittiöpellon kunnallistekniikka	**	280 000			30 000	250 000
UUSI	Sunilan kunnallistekniikka, suunnittelu	**	280 000			30 000	250 000
UUSI	Kintikkalan kunnallistekniikka, suunnittelu	**	30 000				30 000
9022	Ruotsinpellon kunnallistekniikka osa 2 ja 3	****	300 000		150 000	150 000	
9104	Roukkulin alueen katujen ja vesihuollon rakentaminen	**	425 000		300 000	125 000	
9313	Siltojen kuntokartoitus ja saneeraus		50 000		50 000	50 000	50 000
9014	Katusaneeraukset		100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
PÄÄLLYSTYKSET				142 000	125 000	75 000	75 000
9628	Paikkaukset		25 000	25 000	25 000	25 000	25 000
	Raimelan alueen asfaltoinnit		95 000	95 000			
	Asevelitien asfaltointi		22 000	22 000			
	Katteluksen alueen asfaltoinnit		50 000				50 000
9035	Kaava-alueen kadut		100 000		50 000	50 000	

9104	Roukkulin teollisuusalueen laajennus		50 000		50 000		
	TIEVALAISTUS			60 000	50 000	75 000	50 000
	Tulot						
9710	Katuvalaistuksen uusiminen	**Co2	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
9331	Roukkulin teollisuusalueen laajennus		25 000			25 000	
9709	Franttilanpiha	**Co2	10 000	10 000			
	YLEISET ALUEET			105 000	100 000	360 000	190 000
9692	Rakennuspaikkojen maisemointi		10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
9062	Urheilukeskuksen pesäpallokentän tekonurmi		150 000				150 000
9059	Urheilukeskuksen kentän korjaus		350 000		30 000	320 000	
UUSI	Kuntoportaat	*	55 000	55 000			
UUSI	Koirapuisto urheilukeskukseen nyk. tilalle						
9066	Mustassuon kaatopaikan padon korjaus	**Co2	30 000	10 000	20 000		
9068	Leikkipuistojen turvallisuuden kehittäminen		30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
9036	Linja-autoaseman liikennejärjestelyt (Laurin koulu)		10 000		10 000		
	IRTAIN OMAISUUS			390 000	380 000	50 000	50 000
9109	Varavoimajärjestelyt		30 000		30 000		
9950	Puhtaanapito- ja ruokapalvelujen kalustohankinnat		20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
9086	Kiinteistöautomaatiojärjestelmien päivitys	Co2	130 000	70 000	20 000	20 000	20 000
9087	Päivähoidon ohjelman versiopäivitys		20 000	20 000			
9088	Paikkatietojärjestelmän päivitys		50 000	50 000			
9754	Varasto- / kalustohankintoja		10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
UUSI	Kiinteistönhuollon pakettiauto		20 000	20 000			
UUSI	Kulunvalvontajärjestelmän uusiminen (koko kunta)		500 000	200 000	300 000		
	KIINTEÄ OMAISUUS			150 000	150 000	150 000	150 000
9780	Maanhankinta ja lunastukset		150 000	150 000	150 000	150 000	150 000
INVESTOINNIT YHTEENSÄ							
tulot							
menot							
netto							
				1 372 000	2 735 000	1 765 000	4 695 000
				1 372 000	2 735 000	1 765 000	4 695 000

*) Kuntoportaat toteutetaan säätiön rahoista, kustannus riippuu portaiden sijoituspaikasta (työväentalon mäki/vesitornin mäki).

**) Hankkeen päätöksenteko on kesken.

***) Summa sisältää hankesuunnitelman C-osan alakerran ja salaojituksen sekä vuodelta 2022 siirtyvät tehtävät.

****) Toteutetaan yhteishankkeena, kokonaiskustannusarvio on 570 000 €.

Co2 Hiilineutraali kunta -hankkeen investointi:
energiansäästö, liikkumisen edistäminen ym.

8 RAHOITUSLASKELMA

Rahoituslaskelma	MTA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta				
Tulorahoitus	33 790	1 111 584	1 814 107	1 958 379
Vuosikate	213 790	1 411 584	1 964 107	2 108 379
Satunnaiset erät				
Tulorahoituksen korjaukset	-180 000	-300 000	-150 000	-150 000
Investoinnit	-4 370 633	-1 372 000	-2 800 000	-2 135 000
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-4 571 600	-1 372 000	-2 735 000	-1 765 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	200 967			0
Pysyvien vastaavien luovutustulot				
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirta	-4 336 843	-260 416	-985 893	-176 621
Rahoitustoiminnan kassavirta				
Antolainauksen muutokset	30 000	50 000	50 000	50 000
Antolainasaamisten lisäykset	30 000	50 000	50 000	50 000
Antolainasaamisten vähennykset				
Lainakannan muutokset	4 400 000	400 000	1 150 000	325 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	8 000 000	3 900 000	4 900 000	4 500 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 600 000	-3 500 000	-3 750 000	-4 175 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos				
Oman pääoman muutokset	0			
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Rahoitustoiminnan nettokassavirta	4 430 000	400 000	1 150 000	325 000
Kassavarojen muutos	93 157	139 584	164 107	148 379

9 ARVIOINTITYÖN OHJEELLINEN SUUNNITELMA VUOSILLE 2025–2027

Asiakirja	Arvioija	Menettely	Aikataulu
Kuntastrategia	Valtuusto	Tarkistetaan valtuustokausittain	Tarkistettu kunnanvaltuustossa 14.11.2022 § 72.
		Kunnanvaltuuston iltakoulut ja seminaarit; tilinpäätöksen valmistumisen jälkeen arvioidaan, miten strategiaa on toteutettu ja talousarvion yhteydessä arvioidaan, toteuttaako talousarvio riittävässä määrin valtuuston hyväksymää strategiaa.	Vuosittain keväällä ja syksyllä
	Kunnanhallitus	Strategian tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan toimintakertomuksessa	Vuosittain maaliskuun loppuun mennessä
	Lautakunnat	Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen suhteessa kuntastrategiaan arvioidaan toimintakertomuksessa	Vuosittain
Elinvoima-ohjelma	Kunnanhallitus	Ohjelma päivitetään valtuustokausittain kuntastrategian edellyttämällä tavalla ja sen toimivuutta arvioidaan vuosittain	Elinvoimaohjelma ohjelma hyväksytty valtuustossa 19.6.2023.
Maapoliittinen ohjelma	Valtuusto	Tarkistetaan valtuustokausittain tai tarvittaessa kuntastrategian, asunto- ja elinkeinopoliittisten linjausten tarkentuessa tai yleiskaavoituksen niin vaatiessa	Maapoliittinen ohjelma päivitetään vuoden 2025 aikana.
Talousarvio ja -suunnitelma tavoitteineen	Valtuusto	Hyväksyminen seuraavaa talousarviovuotta varten	Edellisen vuoden marraskuussa tai joulukuussa
		Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet/valmistelu seminaareissa	Vuosittain syksyllä.

		Talousarvion seuranta	Talouskatsaukset VN:n asetuksen mukaisesti maalis-, kesä-, syys- ja joulukuun (tilinpäätös) lopun tilanteesta
Kunnanhallitus		Käyttösuunnitelma	Käyttösuunnitelman hyväksyminen tammi-helmikuussa
		Talousarvion seuranta ja raportointi valtuustolle sekä esitykset korjaavista toimenpiteistä.	Talouskatsaukset VN:n asetuksen mukaisesti maalis-, kesä-, syys- ja joulukuun (tilinpäätös) lopun tilanteesta
		Talousarvion seuranta	Kuukausittain koko kunnan tuloslaskelma
Tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja		Tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajan tarkastussuunnitelman mukainen arviointi	Tarkastuslautakunnan hyväksymän tarkastussuunnitelman mukaan
Lautakunnat		Toiminta toteutetaan talousarvion mukaisesti; talousarvion seuranta	Käyttösuunnitelman hyväksyminen tammi-helmikuussa Toteutumisen seuranta kuukausittain Talouskatsaukset VN:n asetuksen mukaisesti maalis-, kesä-, syys- ja joulukuun (tilinpäätös) lopun tilanteesta
		Lautakunnan itsearviointi	Vuosittain
Vastuulliset viranhaltijat, esimiehet		Kehityskeskustelut, joissa otetaan huomioon asetetut tavoitteet ja niiden seuranta	Vuosittain
		Toimenkuvien ajantasaisuus	Tarkistetaan tarvittaessa vähintään kehityskeskustelussa

	Konserniin kuuluvat yhtiöt ja kuntayhtymät	Raportointi talouden ja toiminnan toteutumisesta kunnanhallitukselle	Vähintään kaksi kertaa vuodessa Ohjeistus yhtiökokousedustajille
Tilinpäätös ja toimintakertomus	Valtuusto	Käsittely ja hyväksyminen	Viimeistään kesäkuussa
		Toiminnan arviointi valtuustoseminaarissa	Huhti–toukokuussa
	Tarkastuslautakunta	Tarkastuslautakunta jättää arviointikertomuksen ja tilintarkastuskertomuksen viimeistään kaksi viikkoa ennen valtuustokäsittelyä	Toukokuussa
	Kunnanhallitus	Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen valmistelu ja allekirjoittaminen Toimintakertomus sisältää selonteon sisäisen valvonnan toteutumisesta	Maaliskuun loppuun mennessä
	Lautakunnat	Toimintakertomuksen valmistelu oman toiminnan osalta. Sisältää toiminnan arvioinnin.	Alkuvuodesta erikseen sovitun aikataulun mukaisesti
Sisäinen valvonta (Sisäisen valvonnan ohje)	Kunnanhallitus	Sisäinen valvonta ja riskien hallinta hyväksytyin ohjeen mukaan	Selonteko sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta toimintakertomuksen osana vuosittain Sopimusohje
	Osastopäälliköt	Sisäinen valvonta ja riskien hallinta hyväksytyin ohjeen mukaan	Osastopäälliköt raportoivat kunnanjohtajalle vuosittain ja aina tarvittaessa
Kunnanhallituksen toiminnan itsearviointi	Kunnanhallitus	Kuntaliiton mallin mukainen itsearviointi	Hallituskausittain
Palvelutuotannon lakisääteinen arviointi	Lautakunnat	Lakien edellyttämä arviointi	Lain määrittelemä aikataulu

	Viranhaltijat	Lakien edellyttämän arvioinnin valmistelu	Lain määrittelemä aikataulu
Henkilöstötilinpäätös	Valtuusto	Käsitellään vuosittain	Viimeistään kesäkuussa tilinpäätöksen kanssa samaan aikaan